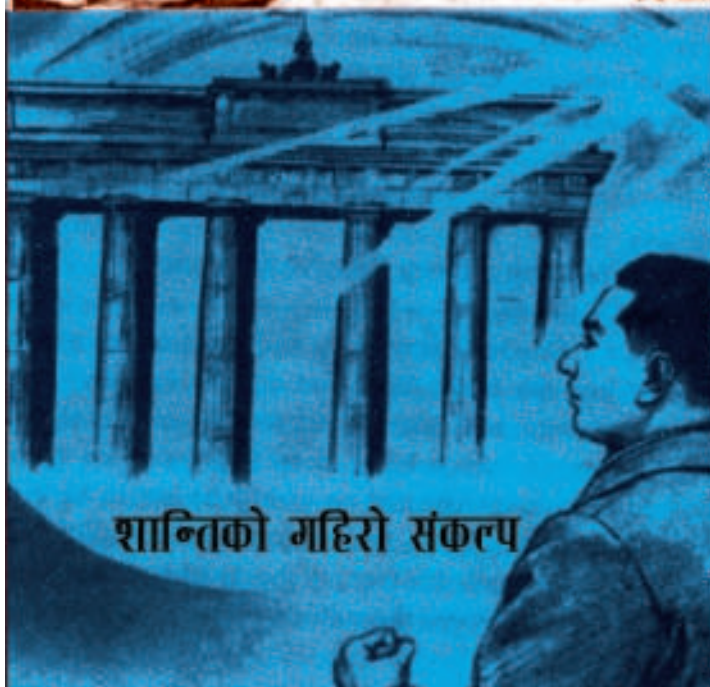

हिमाली शान्ति

वर्ष २०, अंक ९, अक्टोबर २०१४

विश्वासबाट एकताको मेरा फराकिलो दृन्ध ।

शान्तिको गहिरो संकल्प

ए हजुर !
तपाईं कता ?

Ikeda International School

Introducing Soka Education

Our Features:

- Education based on Soka Education.
- Education through participatory approach.
- Exchange program with different countries for talented students. (India, Singapore, Japan)
- Scholarship for class toppers (Grade VIII onwards).
- Scholarship offered to school topper in SLC in Soka Ikeda Women College, Chennai, India.
- Free Japanese classes from class I onwards.
- Computer class with updated computer lab and library.
- Extra curricular activities like music, dance, Japanese drumming, taekondo, scout, swimming, art, craft and many more.
- Transportation facilities.
- Routine health check up once in a month.
- Parental education through parents club.
- Workshops and seminars for parents (Health and social issues).
- 100% success in SLC.
- Montessori education system - pre primary.
- Games and other extra activities for pre primary students in order to enhance their creativity.
 - Each Child is Valued (Maximum 20 to 25 students in each class).
 - Hostel facility with Homely environment.

IKEDA INTERNATIONAL SCHOOL
Ravibhawan, Next to Machha Gate
Tel: 4-279878, P.O.Box: 9340

बारम्बार उद्धृत श्रोतहरू

निचिरेन दाइशोनिनका लेखहरूको पहिलो अध्यायलाई WND-1 र कमश दोश्रो अध्यायलाई WND-2 पछाडी पृष्ठ नम्बर लेखिएको छ ।

निचिरेन दाइशोनिनको गोशो संग्रहलाई GZ पछाडी पृष्ठ नम्बर लेखिएको छ ।

मौखिक रूपमा प्रचार गरिएको उपदेशहरूको रेकर्डलाई OTT पछाडी पृष्ठ नम्बर लेखिएको छ ।

Burton Watson (वर्टन वात्सन) द्वारा अनुवाद गरिएको सद्धर्मपुण्डरीक सुत्रलाई LS पछाडी पृष्ठ नम्बर लेखिएको छ ।

हिमाली शान्ति । अक्टोबर २०१४

सम्पादकको कलम (महिलाहरू बीचको वार्तालाप अनन्त आशा र खुशीको स्रोत हो)	२
प्रश्न/उत्तर (वास्तविक साहस भनेको के हो ?)	३
विजय तर्फ (बुद्धधर्ममा आफ्नो जीवन समर्पित गर्नुको अर्थ/अर्थपूर्ण जीवन जीउँदै.....)	६
छलफल सभाको लागि अध्ययन सामाग्री (आस्था र प्रवृत्ति)	१६
मार्गदर्शन (कृतज्ञता र सुख)	२४
भविष्य सिर्जना गर्दै (हरेक चुनौतीलाई प्रार्थनाद्वारा समाधान गर्दै अगाडि बढ्नेछु)	२८

हामी सबैको परिस्थिती
र अवस्थाहरू फरक-
फरक छन् - हामी
मध्ये कसैको त्यति
फूर्सद नहुन सक्छ ।
तैपनि, गाक्काई
क्रियाकलापहरूमा
सहभागी हुन म
तपाईंहरू सबैलाई
हौसला दिन चाहन्छु
किनभने यसले
तपाईंलाई मात्र नभई
तपाईंको सम्पूर्ण
परिवार नै सौभाग्यले
सुशोभित हुनेछ ।

प्रधान सम्पादक : श्रीमती सहना श्रेष्ठ
सह सम्पादक : श्री कृष्ण दवाडी, सुश्री युस्टिका श्राव्य, श्री विजेन श्रेष्ठ
कम्प्युटर कला सल्लाहकार : श्री नविन मानन्धर
रिपोर्टर : सुश्री दिक्षा सिंह
पुफ रिर्टर : श्री लक्ष्मण डंगोल
सर्वाधिकार : नेपाल सोका भाक्काई इन्टरनेशनलमा सुरक्षित
फोन नं : ४०३८५८२ ४०३८५८३ पो.ब. : ७८८, कलंकी, काठमाण्डौ, नेपाल ।
मूल्य : रु ३० ।

शान्ति: गुरुको प्रतिबद्धता

शान्ति आफू भन्दा टाढा छ भन्ने कुरा होइन, शान्ति आफू संगै छ र मात्र हामीले देख्न सकिरहेको छैन । आफू भित्र नै असीमित शान्तिको सम्भावनाहरू हुँदाहुँदै पनि हामीले बाहिरी रूपमा शान्ति खोजिरहेको हुन्छ ।

शान्ति हामीले मेहेनेत गरेर हासिल गर्नु पर्ने कुरा हो, जुन हामीहरूले अवश्य पाउन सक्ने छौं । कोसेनरूपु भनेको पनि यहि शान्ति पाउन र अरूलाई पनि दिन गरिने मेहेनेत र परिश्रम हो ।

निचिरेन ढाइशोनिन भन्नु हुन्छ "सबै मानिसमा बुद्ध प्रकृति हुन्छ ।" अवश्य पनि हामी सबै मानिसमा अपार बुद्ध प्रकृतिका गुणहरूले भरिएको हुन्छ । एक अर्कोलाई आदर गर्ने, सद्भाव दिने र इमान्दार हुनु नै शान्ति हासिल गर्ने सच्चा मार्ग हो । त्यसैले हामीले यस महान जीवनलाई नै बदल्ने सिद्धान्त युवाहरूमा बाँड्नु धेरै नै महत्वपूर्ण छ । यसले युवाहरूलाई गलत मार्गमा हिँड्न र भ्रममा पर्नबाट रोक लगाई सही र सक्षम हुन सिकाउँदछ ।

सही सिद्धान्तलाई सधैं साथ दिइरहने पहिलो गुरु माकिगुचिले दोश्रो युद्ध ताका त्यति बेलाका सैनिक शासकको दवावमा यस सिद्धान्तलाई त्याग्न उत्प्रेरित गरेतापनि आफू कुनै पनि कारणबाट सही मार्ग नत्याग्ने प्रतिबद्धता लिँदा वहाँको निधन जेलमा नै हुन पुग्यो ।

सत्य तितो हुन्छ तर सही हुन्छ । वहाँको शिष्य तोदा जो आफ्नो गुरु संगै जेल पुग्नु भएको थियो । वहाँ जेलबाट छुटिसकेपछि आफ्नो गुरुले गर्नु भएको प्रतिबद्धता प्रति अडिग भएर गुरुको सिद्धान्तलाई युद्ध पछिको कहलाग्वे अवस्थामा शान्तिको लागि संघर्ष गर्न एकलै उभिन भयो ।

यसरी गुरु इकेदाले पनि आफ्ना दुई गुरुहरूको

भावनालाई बोल्दै, दृढतापूर्वक त्यति बेलाको सत्तावादी संग लड्नु भयो । वहाँले १९६० को अक्टोबर २ का दिन विश्व शान्तिको क्रममा पहिलो पाईला जापान बाहिर टेक्नु भयो र विश्वमा मित्रताको पुल बाँड्ने कार्य शुरू गर्नु भयो । शान्ति, संस्कृति र शिक्षाको सञ्जाललाई वृहत् बनाउँदै सबै मानिसलाई न्यानो घेरामा बाँड्ने प्रयासलाई अगाडि बढाउनु भयो ।

हामीले हरेक ब्यक्तिलाई मूल्यवान ठान्नु पर्छ । यस कार्यमा अनेकौं बाधा र शत्रुहरूले अवरोध पुऱ्याउन सक्छ । तर यदि हामीले यसलाई निरन्तरता दिँदै हाम्रा गुरुहरूको भावनालाई अंगाल्दै हिडेमा अवश्य पनि हामी आफ्नो लक्ष्यमा पुग्न सफल हुनेछौं ।

यस कार्यमा हामी जस्ता साधारण ब्यक्तिहरू विवेकी र बलियो हुनु जरूरी छ । विशेष गरि, कुनै पनि ठोस उद्देश्यको लागि एक्यबद्ध हुनु महत्वपूर्ण हुन्छ । त्यसैले विशेष गरि युवाहरू असल साथीहरू संग सुमधुरतापूर्वक सधैं निचिरेन ढाइशोनिनको बौद्ध साधनामा जीवनलाई आधारित गरेर हिँड्नु जरूरी छ ।

आफ्नो जीवनको समस्याहरू संग सामना गर्दै आफ्नै मानव क्रान्तिलाई चुनौती दिन निरन्तरता दिनुहोस् । यसको लागि प्रार्थना गर्नुस्, अध्ययन गर्नुस्, वार्तालापमा न्यस्त हुनुस्, कार्यहरू गर्नुस्, मेहेनेत गर्नुस्, आफ्नो र अरूको खुशीको लागि तपाईंको समाज, भूमिको समृद्धिको लागि र विश्वभर शान्ति फैलाउन निरन्तर अगाडि बढिरहनुस् ।

हिमाली शान्ति

सम्पादक

वास्तविक साहस भनेको के हो ?

मानिसले प्रयास गर्ने विभिन्न क्षेत्रहरूमा साहस देख्न सक्छौं, जस्तै जोखिमपूर्ण कार्यमा सहभागी हुन अथवा खेलकुदमा अगाडि बढ्न साहस चाहिन्छ तर यो साहसको एउटा पक्ष मात्र हो । असावधानी तवरले तमाशा देखाउने अथवा भगडालु बन्ने साहस भनेको हामीले कुरा गरिरहेको साहस भन्दा धेरै भिन्न छ । अनावश्यक खतरा मोल्नु साहस जस्तो देखिन सक्छ, तर यसमा नैतिक आधार हुँदैन । यसमा बुद्धिमत्ता र अरू प्रतिको सौहार्दताको कमी हुन्छ जुन सहयोगको भावना सबै मानव जातिलाई आवश्यक हुन्छ ।

सबैभन्दा महत्वपूर्ण साहस भनेको दैनिक रूपमा उत्तम जीवनयापन गर्ने साहस हो, जस्तै अध्ययनको लागि कडा परिश्रम गर्ने साहस अथवा असल तथा मजबुत मित्रताको गाँठो कायम राख्ने वा बनाउने साहस । यस किसिमको साहसलाई अथक प्रयत्न पनि भन्न सक्छौं, एउटा सद्गुण जसले हाम्रो जीवनलाई सकारात्मक दिशातर्फ डोर्‍याउँछ । वास्तविक साहसको अर्थ शान्तिपूर्ण, समुचित र लाभकारी क्रियाकलापहरू गर्नु हो । त्यस्तै वास्तविक साहस भनेको इमान्दारीतापूर्वक सदा प्रयत्नशील भएर बाँच्नु हो । यहि नै सबैभन्दा अमूल्य साहस हो; यहि नै दृढ, अभ्रान्त र स्वस्थ साहस हो । यस्तो साहस भड्किलो हुँदैन तर यो साँच्चिकै अति महत्वपूर्ण हुन्छ ।

सही तरिकाले जीवन जिउने र सही मार्गमा हिड्ने शक्ति भनेकै साहस हो । यो धेरै किसिमको हुन सक्छ- उदाहरणका लागि, आफ्नो देश र विश्वमा दिगो शान्ति हासिल गर्न उत्तम उपाय सोच्नु र त्यसलाई पूरा गर्ने कार्यमा लागिपर्नु । त्यस्तो साहस दृढ विश्वासबाट जन्मिन्छ । अथवा मानिसहरूलाई सुखी बनाउन र समाजलाई उत्तम स्थान बनाउन के योगदान पुऱ्याउन सकिन्छ भनेर सोच्ने र उक्त लक्ष्यलाई हासिल गर्न सिर्जनात्मक कार्य गर्ने । यो मानवताको निम्ति स्नेहको साहस हो । अथवा आमा वा स्कूलको शिक्षकका रूपमा आफ्नो बच्चाहरूका निम्ति के गर्न सकिन्छ भनेर सोच्ने अथवा आफ्नो साथीहरूलाई कसरी मदत गर्न सकिन्छ वा साथ दिन सकिन्छ भन्ने बारे सोच्नु हो । त्यो नै दैनिक जीवनको निस्वार्थ साहस हो ।

सबैभन्दा महत्वपूर्ण साहस भनेको दैनिक रूपमा उत्तम जीवनयापन गर्ने साहस हो, जस्तै अध्ययनको लागि कडा परिश्रम गर्ने साहस अथवा असल तथा मजबुत मित्रताको गाँठो कायम राख्ने वा बनाउने साहस ।

ठूलो होस् वा सानो साहस भनेको साहस नै हो । दुबैमा अरुको सेवा गर्ने उच्च भावना समेटिएको हुन्छ । अर्कोतर्फ, केवल आफ्नो स्वार्थ मात्र खोज्नु भनेको काथर र स्वार्थी भावना हो । यस्ता मानिसले चोरी, अत्याचार, हत्या, धम्की हातहतियारको त्रास देखाउने र युद्ध निम्त्याउने गर्छन् । यस्तो दानवीय कार्य गर्ने मानिसहरू कायर हुन् । उनीहरूसंग साहस हुँदैन । कायरता खतरानाक हुन्छ ।

हाम्रो लक्ष्य र सपनाहरू साकार बनाउने साहस

सबैसंग आ-आफ्नै किसिमका आशा, सपना, जीवनशैली, आदर्श, खुशी, दुःख, पीडा र सन्तापहरू हुन्छन् । हामीमा जतिसुकै उत्कृष्ट महान सपनाहरू, वैभवपूर्ण आदर्शहरू वा उच्च आशाहरू भएतापनि अन्ततः तिनीहरूलाई वास्तविकतामा बदल्न साहसको आवश्यकता हुन्छ । हामीले यस संसारमा महान विचार वा योजनाहरू ल्याएता पनि अथवा अरुप्रति असीमित करुणा जगाएतापनि त्यसलाई कार्यमा उतार्ने साहस नल्याएसम्म ती कुराहरूको कुनै अर्थ हुँदैन । कार्य विना त्यसको कुनै अस्तित्व हुँदैन ।

साहसी न्यक्तिमा जीवनका उतारचढावहरूलाई पार गर्दै आफूले रोजेको लक्ष्य र सपनाहरूलाई साकार पार्दै अगाडि बढ्ने साहस हुन्छ । साहस एक शक्तिशाली सम्पत्ति हो । साहसको कमी भएका न्यक्तिहरू सही मार्गबाट भड्किनुका साथै निरुत्साहित, नकरात्मक र विनाशको मार्गमा

लाग्नेछन् । उनीहरू कठिनाइहरूबाट भागेर सरल र सहज जीवनयापन मात्र खोज्नेछन् । फलस्वरूप, साहसको कमी भएका न्यक्तिहरूले अरुको सुखको लागि आफूलाई समर्पित गर्न सक्दैनन् न आफूलाई नै प्रगति गर्न सक्छन् न त कुनै महत्वपूर्ण वा अनन्त कुरा नै हासिल गर्न सक्छन् । यो उनीहरूको इञ्जिनले काम गर्न छोडेको जस्तै हो ।

जर्मनीका कवि गेटे (१७४९-१८३२) ले घोषणा गर्नुभएको थियो कि, सम्पत्ति र ख्याति गुमाउनु कुनै ठूलो कुरा होइन किनभने यसलाई तपाईंले पुनः प्राप्त गर्न सक्नु हुन्छ भने साहस गुमाउनु भनेको सबैकुरा गुमाउनु हो । “जाहेम जेनिएन” (VII) शीर्षक कवितामा गेटेले लेख्नु भएको छ :

सम्पत्ति गुम्नु - अलिकति गुम्नु हो !

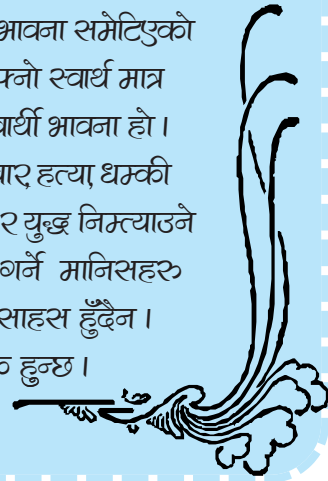
आफूले आफूलाई नियाल्नुस

र नयाँ प्राप्त गर्न खोज्नुस ।

सम्मान गुम्नु - धेरै गुम्नु हो !

केवल राम्रो ख्याति हासिल गर्नुहोस्

ठूलो होस् वा सानो साहस भनेको साहस नै हो ।
दुबैमा अरुको सेवा गर्ने उच्च भावना समेटिएको
हुन्छ । अर्कोतर्फ केवल आफ्नो स्वार्थ मात्र
खोज्नु भनेको काथर र स्वार्थी भावना हो ।
यस्ता मानिसले चोरी, अत्याचार, हत्या, धम्की
हातहतियारको त्रास देखाउने र युद्ध निम्त्याउने
गर्छन् । यस्तो दानवीय कार्य गर्ने मानिसहरू
कायर हुन् । उनीहरूसंग साहस हुँदैन ।
कायस्ता खतरानाक हुन्छ ।

र मानिसहरूले आफ्नो मन बदल्ने छ ।

साहस गुम्नु - सबैकुरा गुमाउनु हो !

बरू कहिल्यै नजन्मेको भए वेश हुन्थ्यो ।

साहस हामी भित्रै निहित हुन्छ । यसलाई आफ्नो जीवनको गहिराईबाट उजागर गर्नु पर्दछ । यदि तपाईंले केही चुनौतीको सामना गर्न साहस बटुल्नु हुन्छ भने तपाईंले कहिल्यै पछुताउनु पर्ने छैन । “यदि मसंग अलि धेरै साहस भइदिएको भए कति हुन्थ्यो ।” भन्ने अभिलाषामा आफ्नो जीवन खर्चिनु कति बिडम्बनायुक्त हुन्छ होला । जस्तोसुकै परिणाम निस्केपनि तपाईंलाई सही लागेको मार्गमा अगाडि बढ्न एक पाइला चाल्नु नै महत्वपूर्ण हो । अरूले के सोचलान् भन्ने बारेमा चिन्ता लिनु आवश्यक छैन । आफूप्रति सच्चा बन्नुहोस् । अन्ततः यो जीवन तपाईंकै हो ।

सत्यको लागि उभिने साहस

मानिसले न्यायको लागि एकलै भएपनि उभिने साहस जुटाउन सक्यो भने मात्र उनीहरूले संसारलाई शान्ति र समृद्धिको मार्गमा डोच्याउन सक्छ । जब ती साहसी ब्यक्तिहरूको शक्तिको मेल भएर ऐक्यबद्ध हुन्छ, उनीहरूले समाजलाई बदल्न सक्छ । तर यो सबै तपाईंबाट नै शुरू हुन्छ । तपाईं नै साहसी हुनु पर्दछ । त्यसपछि अरू सबैले पछ्याउनेछन् ।

साहस भनेको सत्य हो, न्याय हो । यो सबै सत्कार्य गर्ने इच्छा राख्ने, न्यायोचित समाजको निर्माण गर्ने र असल मानव बन्ने इच्छाबाट उजागर हुन्छ ।

यदि हामीले आफूलाई मात्र नभई मानवीयताको साथै संसारको लागि भलो गर्नु छ भने हामीलाई साहसको

आवश्यक हुन्छ । साहस नै त्यस्तो शक्ति हो, जसले त्यस्ता कार्यहरूलाई सम्भव तुल्याउँछ । त्यस्ता कार्यहरूमा उनीहरूप्रति ध्यानाकर्षण नभएतापनि उनीहरू तेजस्वी रूपमा चम्किरहेको हुन्छ ।

निष्कपट आस्था भएका मानिसहरू साँच्चिकै साहसी हुन्

बुद्ध धर्म भनेको पनि साहस हो । निचिरेन दाइशोनिन घोषणा गर्नुहुन्छ, “यदि निचिरेनका शिष्यहरू कायर छन् भने उनीहरूले केही पनि हासिल गर्न सक्दैनन् ।” (WND 1481) उहाँले निरन्तर रूपले साहसको महत्वबारे जोड दिनु हुन्थ्यो । हाम्रो आस्थाको निमित्त कुनै पनि विघ्नहरू माथि हामीले विजय हासिल गर्नु नै पर्दछ । त्यो नै साहस हो । यो जीवनको अति नै वैभवपूर्ण मार्ग हो । यसले अरूलाई पनि साहस जगाउन प्रोत्साहित गर्नेछ ।

त्यस्तो ब्यक्तिहरू महान् हुन् - तिनीहरू बोधिसत्व र बुद्धहरू हुन् । साहसी मानिसहरू उनीहरू नै हुन् जसले सही आस्था अंगालेको हुन्छ र त्यसै विश्वासको निमित्त लागी पर्छन् । उनीहरू महानायकहरू हुन् जसको हृदयको दुकदुकी ब्रम्हाण्डको आधारभूत लयसंग मेल खाएको हुन्छ । त्यो ब्यक्ति जहाँसुकै भएतापनि उनीहरूको आफ्नो जीवन, परिवार, सहपाठी, समाज, देश र संसारमा चहकिलो सूर्योदय हुन्छ ।

दाइमोकु नै साहसको शक्तिशाली श्रोत हो । साहसको इञ्जिन संचालन गर्ने भिल्को हो । दाइमोकु प्रार्थना गर्नु आफैमा पनि साहसको कार्य हो ।

त्यसकारण जस्तोसुकै चुनौतीको सामना गर्नु परेतापनि म चाहन्छु कि तपाईंहरूले “एक कदम अगाडि बढ्ने साहस गर्नुस् ।”

विजय तर्फ

दि न्यू ह्युमेन रिभोलुसनबाट उद्धृत गरिएका मार्गदर्शनहरू

परिचय:

दि न्यू ह्युमेन रिभोलुसन अध्याय ४ मा एस.जि.आई. का अध्यक्ष दाइसाकु इकेवाले सन् १९६१, जुलाई २९ मा नागानो प्रान्तको किरिगामिने पहाडमा छैठौं बाह्य प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहभागी हुनुभयो । त्यसपछि, अगष्ट २-१० सम्म ताइसेकि - जी मा सम्पन्न भएको गृष्म प्रशिक्षण कार्यक्रममा उहाँले बौद्ध मार्गीको उद्देश्य र लक्ष्यको रूपमा निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्ममा आधारित भएर शान्त समाज हासिल गर्ने चार भिन्दा भिन्दै चरणमा "रिस्सो आनकोकु रोन" भन्ने गोशो अध्ययन गर्नुभयो । सन् १९६१ अक्टोबर ४ देखि डा. इकेवा सदस्यहरूलाई हौसला दिन र जर्मनको बर्लिन पर्वाल भ्रमण गर्न युरोपको यात्रा गर्नुभयो ।

बुद्धधर्ममा आफ्नो जीवन समर्पित गर्नुको अर्थ

सन् १९६१ जुलाई २१ मा शिनइचि यामामोटोले नागानो प्रान्तको किरिगामिने पहाडमा भएको छैठौं सुइको कार्डको बाह्य प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहभागी हुनुभयो । प्रशिक्षण कार्यक्रमको समापन पछि उहाँले केही प्रतिनिधि लिडरहरूलाई प्रश्न-उत्तर चरणको लागि उहाँ बसिरहनु भएको ठाउँमा बोलाउनु भयो । युवा पुरुषहरू उत्सुकताका साथ भेला भए र विभिन्न प्रश्नहरू सोधे । उनीहरू मध्ये एकजनाले सोध्यो:

जब मैले गोशो पढ्छु, बुद्धत्व प्राप्त गर्ने साँचो भनेको बुद्धधर्ममा आफ्नो जीवनलाई समर्पित गर्नु वा अर्कोतर्फ, धर्मको लागि आफ्नो जीवन समर्पण गर्नु हो । यदि त्यहाँ ठूलो यातना आएतापनि श्री माकिमुचिले गर्नुभएको जस्तै

चाहेमा म मर्न र लड्न तयार छु । तर वर्तमान अवस्थाबाट हेर्ने हो भने त्यस्तो परिस्थितीहरूको सामना गर्नुपर्ला जस्तो देखिँदैन भने हामीले बुद्धधर्ममा आफ्नो जीवनलाई समर्पित गर्ने भन्ने धारणालाई कसरी अर्थयाउने ।

यो बौद्धमार्गीहरू कसरी बाँच्नुपर्छ भन्ने बारेमा गम्भिर र विस्तृत विचारहरूबाट निकलिएको स्पष्ट प्रश्न थियो ।

शिनइचि यमामोटोले जवाफ दिनुभयो: “लिडरको जिम्मेवारी लिएको भएकोले मेरो आशय भनेको मेरो बहुमूल्य सदस्यहरूले आस्था सम्बन्धि यातनाहरूको कारण उनीहरू कसैले पनि आफ्नो जीवनलाई त्याग्न नपरोस् भन्ने हो । त्यसकारण, म मेहेनतका साथ काम गरिरहेको छु । म कोही एकजना सदस्यलाई पनि त्याग्न चाहन्न । यो मेरो भावना हो ।

तैपनि, कसैले जतिसुकै विवेकपूर्ण वा कौशलपूर्ण सावधानी लिएतापनि, गोशोमा वर्णन गरिएको जस्तै ठूलो जीवन घातक यातना अभै घट्न सक्छ । यदि त्यस्तो भयो भने मेरो इच्छा भनेको म एकलोको बलिदानले पुगोस् । यो एक सच्चा लिडरको भावना हो । सम्पूर्ण मानिसको सुखको लागि दाइशोनिनको उपदेशलाई वृहत फैलाउने क्रममा सबैकुरामा ध्यान दिएर उत्तम कदम चाल्न विवेक, संकल्प र कार्यका साथ गहिरिएर विचार गर्दै म सधैं वास्तविकतालाई चारैतिरबाट हेरिरहेको हुन्छु ।

यदि कोही लिडरले विना सोची हतारमा अगाडि बढ्छ भने त्यहाँ अनुत्क्रमणीय गल्ती हुने सम्भावना हुन्छ । लिडरको जिम्मेवारी साँच्चिकै गाह्रो हुन्छ ।

आफ्नो जीवनलाई बुद्धधर्ममा समर्पित गर्ने सन्दर्भमा, वर्तमान परिस्थिती अनुसार यसको अर्थ, कोसेनरूपुलाई जीवनको आधारभूत उद्देश्य बनाउँदै यस लक्ष्यलाई हासिल

गर्न लामो र उपयोगी जीवन जीउनु हो । यहि नै बुद्धधर्ममा आफ्नो जीवनलाई अर्पण गर्नुको अर्थ हो । सोका गाक्काईको सदस्यको रूपमा कोसेनरूपुलाई आफ्नो जीवनको आधार बनाउने संकल्प लिने वित्तिकै तपाईं आफ्नो कार्य थलोमा एक उत्कृष्ट ब्यक्ति बन्नु अत्यावश्यक छ । यदि तपाईंले काममा राम्रो गर्न सक्नु हुन्न भने तपाईंले यो बुद्धधर्म कति उत्कृष्ट छ भन्ने कुरा अरूलाई देखाउन सक्नु हुन्न र कसैले पनि आस्था अंगाल्न चाहँदैनन् । त्यसैकारण, तपाईंले सुखी र सुमधुर परिवार सिर्जना गर्न र आफ्नो स्वास्थ्यको राम्रो ख्याल राख्न प्रयत्न गर्नु पर्दछ । कोसेनरूपुमा समर्पित जीवन जीउनुको अर्थ समाजमा सफलता र ब्यक्तिगत सुख हासिल गर्नु हो । बुद्धधर्ममा समर्पित हुनुको अर्थ विगोगान्त जीवन जीउनु होइन ।

शिनइचि यमामोटोले बुद्धधर्ममा आफ्नो जीवनलाई समर्पण गर्नुको अर्थलाई अलि फरक दृष्टिकोणबाट वर्णन गर्दै जानुभयो ।

सायद, अर्को पक्षबाट हेर्दा उहाँले भन्नुभयो, “कोसेनरूपुको लागि गर्ने क्रियाकलापमा तपाईंले कति समय ब्यतित गरेको छ भन्ने कुरा आउँछ । यो अत्यन्त मिथ्या दृष्टिकोण हुन सक्छ तर उदाहरणका लागि यदि तपाईंले गाक्काई क्रियाकलापमा दैनिक दुई घण्टा समय ब्यतित गर्नुभयो भने ६० वर्षमा तपाईंले बुद्धधर्मको लागि आफ्नो जीवनको ५ वर्ष दिनुहुनेछ ।

कोसेनरूपुलाई आफ्नो जीवन बनाउने संकल्पका साथ जीउँदै आफ्नो लक्ष्यलाई अगाडि बढाउन प्रयत्नरत जीवन नै बुद्धधर्ममा आफ्नो जीवनलाई समर्पित गर्नु हो ।

शिनइचिले युवाहरूको फरासिलो प्रश्नहरूलाई कवर गर्नुहुँदै इमान्दारीताका साथ उत्तर दिनुभयो । प्रश्नहरू भनेको उत्सुक भावनाको संकेत हो । समूहको अगाडि प्रश्न सोध्न साहस चाहिन्छ । तैपनि, प्रश्न सोध्ने ब्यक्तिहरूको उपस्थिती महत्वपूर्ण हुन्छ किनभने प्रश्नहरू उठाएर उनीहरूले आफ्नो शंकालाई मात्र हटाउने नभई अरू सबैलाई बुद्धधर्मको महानता तर्फ बुझाउन डोऱ्याउँदै अरूहरूको शंकालाई पनि हटाउँछन् ।

अर्थपूर्ण जीवन जीउंदा र उत्कृष्ट लिडर बन्दै

युवा महिला वर्गका खायो-खाई सदस्यहरूले सन् १९६१ जुलाईमा किरिगामिनेमा बाह्य प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न गरेका थिए र शिनइचि यामामोटो सुइको-खाई को बाह्य प्रशिक्षण कार्यक्रम सकिसकेपछि त्यहाँ जानुभयो । त्यहाँ उहाँले खायो-खाई सदस्यहरूसँग प्रतिक्रिया गर्नुभयो र लिडरको सच्चा भावनाको बारेमा बताउनुका साथै अर्थपूर्ण जीवन जीउने कलालाई कसरी निखार्ने भन्ने बारेमा बताउनु भयो ।

मलाई आशा छ आज तपाईंहरूले आफ्नो शरीर र मस्तिष्कलाई न्यायमा गर्नुहुनेछ । यसका साथै कृपया, तपाईंहरू रमाएर आफ्नो शक्तिलाई तन्दुरुष्ट बनाउनुस् । बुद्धधर्मले पूर्णरूपले आफ्नो जीवनमा रमाउनुस् भन्ने कुरा सिकाउँछ । सादोमा निर्वासित हुनुहुँदा पनि दाइशोनिनले लेख्नुभयो: “म अहिले निर्वासनमा भएतापनि अत्यन्त हर्षित छु ।” (*The True Aspect of All Phenomena, WND-1, 386*) ती शब्दहरू मौलिक बुद्धको उच्च अवस्था र गहन दृढ विश्वासबाट आएका हुन् । निर्वासनको यातना खप्नु परेतापनि दाइशोनिन असीमित हर्षले भरिएको थियो । आस्था भनेको जुनसुकै परिस्थितिमा पनि पूर्णरूपले आफ्नो जीवनमा रमाउनु हो ।

शिनइचिको कुरा सुनिसकेपछि युवा खायो-खाई सदस्यहरूको आँखा चम्कियो ।

श्री तोदाले अक्सर भन्नुहुन्थ्यो कि, बुद्धत्व भनेको त्यस्तो अवस्था हो जहाँ कसैले केवल जीवित हुनुमा गहन र दवाउन नै नसकिने हर्षले भरिपूर्ण हुन्छ । अवश्य पनि,

हामीले जीवनमा कडा मेहेनत गर्नुपर्छ र यो अपरिहार्य हो । विद्यार्थीको रूपमा तपाईंले लगनशील भएर पढ्नु पर्दछ । अनि जब तपाईंले जागीर खान थाल्नु हुन्छ, तपाईंले इमान्दारीतापूर्वक आफूलाई काममा लगाउनु पर्दछ । न त विवाहले सहज जीवनको निश्चित गर्दछ बरु यसले नयाँ जिम्मेवारीहरू वहन गर्न समर्थ तुल्याउँछ जसमा घरायसी कार्य र बालबच्चा हुर्काउने जस्ता महत्वपूर्ण कार्य पर्दछ । त्यो समयमा ती कुराहरू अर्थात जिम्मेवारीहरू तपाईंको जीवनको लडाईं क्षेत्र जस्तै देखिनेछ ।

जीवन जीउने कलामा साँच्चिकै पारङ्गत गरिसकेका न्यक्तिहरूले त्यस्ता संघर्षहरूमा अर्थ खोज्छन्, उद्देश्यलाई शिचिर्त गर्दछ, लक्ष्य राख्छन् र जीवनका चुनौतीहरूमा उत्सुकतापूर्वक उभिन्छन् । उनीहरूले सम्भव भएसम्म हरेक मिनेतलाई अर्थपूर्ण र रमाइलो बनाउँछन् । सुख हामी बाहिर विद्यमान छैन । यो हामी भित्रै छ भन्ने कुरा बुद्धधर्मले सिकाउँछ ।

तपाईं, लिडर पनि भएकोले तपाईंले पर्दा पछाडि रहेर कसले प्रयास गरिरहेका छन् र कसले कडा मेहेनतले

काम गरिरहेका छन् भन्ने कुरामा सदैव जागृत हुनु नै पर्दछ ।

लिडर जसले अगाडि र प्रमुख मञ्चमा वा सतही रूपमा मात्र के भैरहेको छ भनेर याद राख्छन् उनीहरूले आफ्नो सदस्य साथीहरूलाई ठूलो क्षति पुऱ्याइरहेको हुन्छ ।

यदि त्यस्तो अवस्था फैलियो भने अन्ततः सबैले स्वरूपबारे मात्र हेरचाह गर्नेछन् र अझ वास्तवमै उनीहरूले आफ्नो उत्कृष्ट गर्ने भन्दा आफूलाई राम्रो देखाउन तिर ध्यान दिन्छन् ।

उदाहरणको लागि, जब तपाईं सभामा सहभागी हुनुहुन्छ र त्यहाँ तपाईंले राम्रो नारा भएको न्यानर वा विशेषरूपले सजाईएको न्यानर भुण्ड्याएको देख्नुहुन्छ भने एक उत्कृष्ट लिडरले तुरुन्तै यो कसले र कसरी बनाएको भनेर सोचिहाल्छ । उत्कृष्ट लिडर हुनुको भिन्नता भनेको त्यहाँ नभएका ब्यक्तिहरू प्रति उसको ख्याल कति छ भन्नेले छुट्याउँछ । उदाहरणको लागि, तोकिएको स्थानमा सदस्यहरू पुग्यो कि पुगेनन् भन्ने कुरा जाँचन बाहिर खटाईको सदस्यको बारेमा सोच्ने कि, उनीहरूलाई चिसो लाग्यो कि ? के उनीहरूले खाना खाए होलान् ?

मानव सेवा र हेरविचार नै उत्कृष्ट संस्था निर्माण गर्ने साँचो हो । जब मानिसहरू आफू प्रशंसीत भएको महशुस गर्दछ अनि उनीहरू आफूले सक्दो गर्छन् । न तह न त

नियमहरूले नै संस्थालाई सुचारू रूपले चलन दिन्छ ।

खाना खाइसकेपछि, उनीहरूले लोक नृत्यहरूका साथ रमाईलो गर्न थाले । युवा साथीहरू जीवन्त र हर्षले भरिपूर्ण हुनुका साथै सुन्दर फक्रेको फूल भै नृत्य गरिरहेको देखिन्छ ।

शिनइचिले युवा महिला वर्गका लिडरहरूलाई हेर्दै भन्नुभयो: युवा महिला वर्ग भनेको सोका गाक्काईको फूल हो । मलाई आशा छ, तपाईंहरूले क्रियाकलापहरूलाई सदैव हर्ष र असल समभक्षारीका साथ लिनुहुनेछ जुन आज हामीले यहाँ देख्न सक्छौं । प्रसन्न र उज्ज्वल भएर तपाईंले भेट्ने सबैलाई हर्षित तुल्याउन सक्नु नै आस्थाको उत्कृष्ट प्रमाण हो ।

त्यहि समयमा, युवा महिला वर्गको मुख्य आधार खायो-खाईका सदस्यहरू दिनरात प्रचार-प्रसार क्रियाकलापहरूमा ब्यस्त हुन्छन् । यदि गाक्काईले ३० लाख घर-परिवारलाई प्रचार गर्ने लक्ष्य हासिल गर्ने हो भने यसरी मात्र पूरा गर्न सकिन्छ भनेर आशा गर्न सकिन्छ । तर शिनइचिले ती युवा लिडरहरू, विना कुनै उद्देश्य र आफ्नो वरिपरि रहेकाहरू प्रति कुनै भावुकता विना अगाडि बढेको हेर्न चाहनु हुन्न । उहाँलाई थाहा थियो कि, त्यस्ता सदस्यहरू पछिसम्म रहँदैनन् र अरूले मनपराउँदैनन् ।

आस्थाको उद्देश्य, हाम्रो मानवीयतालाई पूर्णतया फक्रन दिनु हो । एउटा फक्रेको फूलले पनि यसको वरिपरि उज्यालो पार्नुका साथै त्यसलाई हेर्नेलाई प्रशन्न तुल्याउँछ । त्यस्तैगरि, सच्चा आस्था भनेको जति बढी कसैले प्रयास गर्दछ उति नै बढी उ अरूप्रति विचारणीय हुन्छ र उति नै बढी उ वा उनी जीउनेछ र प्रशन्न हुनेछ ।

समयको न्यायचित उपयोग गर्दै

सन् १९६१, अक्टोबरमा, सिनइचि यामामोटो युरोपका सदस्यहरूलाई हौसला दिन डेनमार्कको कोपेनहेगनको यात्रा गर्नुभयो । त्यहाँ उहाँले जापानको चुगोकु क्षेत्रको दोश्रो समूहका युवा पुरुष वर्गका प्रमुख केइजो शिओदालाई हौसला दिन भेट्नु भयो जो न्यवसायको शिलशिलामा कोपेनहेगनमा थिए ।

केही छिन पछि, केइजो शिओदा पुगिसकेपछि समूहले उसलाई न्यानोसंग अभिवादन गरे ।

“तिमीलाई भेटेर खुशी लाग्यो”, शिनइचिले भन्नु भयो । हामीले जापानमा भेट्ने मौका पाएनौं, त्यसैले यहाँ भेट्न पाएकोमा म साँच्चिकै खुशी छु ।”

अक्सर, शिओदा काममा न्यस्त हुने भएकोले उसले चाहेको जस्तो स्वतन्त्र रूपले क्रियाकलापहरूमा सहभागी हुन सक्दैन थिए । जापानमा हुँदा सभाहरूमा सहभागी हुन नसकेर तपाईंलाई चिन्तित तुल्याएकोमा म ज्यादै क्षमा प्रार्थी छु, उसले खेद प्रकट गर्दै ।

“ठीकै छ”, शिनइचिले जवाफ दिनुभयो । तिम्रो जागीरले कति समय माग्छ वा न्यस्त छ भन्ने कुरा म बुझ्छु । तपाईं यति मात्र पक्का हुनुपर्ने कि तपाईं यस आस्थाबाट विरक्त हुनु भएन । तिमिले खाली समय पाउने वित्तिकै मलाई फोन गर्नु वा आस्थाको अग्रजहरूलाई भेट्न आयौं यो पनि महत्वपूर्ण छ ।

मेरो पनि गर्नुपर्ने थुप्रै कामहरू छन् र त्यो गर्न सीमित समय मात्र छ । त्यसकारण एक सेकेण्ड पनि खेर नजाओस् भन्ने कुरामा म सधैं सचेत हुन्छु । उदाहरणको लागि तिमि

पुग्नु भन्दा अलि अगाडि म जापानका सदस्यहरूलाई पत्र लेख्दै थिए ।

टेबलमा, शिओदाले लेख्न सकेका २० वटा पत्र र पोष्टकार्डहरू देख्यो । त्यो देखेर साहसको ज्वाला उसको हृदयमा जाग्यो ।

ऊ आफू एकजना मात्रै न्यस्त व्यक्ति थिएन, शिओदाले बोध गर्नुभयो । अध्यक्ष यामामोटो भन्नु बढी न्यस्त हुनुहुन्थ्यो तैपनि उहाँले कडा संघर्ष गरिरहनु भएको थियो । शिओदाले संकल्प गर्नु कि, उसले पनि चुनौती गर्नु नै पछि ।

शिनइचिले भन्दै जानुभयो: “श्री शिओदा, जीवन लामो

देखिन सक्छ तर यो वास्तवमै धेरै छोटो छ । विशेषगरि, हाम्रो युवावस्था आँखा भिमिकक गर्ने वित्तिकै विन्छ । अब सोका गाक्काईले गतिशील विकासको लागि लक्षित गर्दै भविष्य तर्फ हेरिरहेको छ । कोसेनरूपको लागि पूर्णतया संघर्ष गर्ने समय हाम्रो लागि आइसकेको छ । त्यो समय अहिले हो । यदि तपाईंले आफूलाई साँच्चिकै चुनौती दिने निर्णय गर्न ५० वर्ष कुर्नुभयो भने तपाईंले कुनै पनि महान प्रतिफल पाउन योगदान दिन असमर्थ हुनु हुनेछ । दाइशोनिन लेख्नुहुन्छ, “यस जीवनलाई न्यर्थै खेर नफाल र आउँदो १० हजार वर्षसम्म पश्चाताप नगर ।” (*The Problem to Be Pondered Night & Day*, WND, 1, 622)

“मलाई थाहा छ, तिमी काममा अति न्यस्त हुनुका साथै तिमिले कामको धेरै दबाव होला तर यहि समय नै तिमिले गर्ने समय हो । कृपया, आफ्नो सिर्जना र कल्पनाहरूलाई काममा लगाउनुस् र तपाईं केवल तपाईंले मात्र गर्न सक्ने योगदान गर्ने मार्ग खोज्नुस् । त्यस्तो प्रयासहरू द्वारा तपाईंले भित्री शक्ति र असल चरित्रलाई मात्र बलियो बनाउने नभई तपाईंले अनन्त सौभाग्य पनि संकलन गर्नु हुनेछ ।

शिओदाको उत्सुक भावनालाई महशुस गर्दै, उसलाई अझ गहिरो र दृढ विश्वासिलो बनाउन प्रेरित गर्ने आशाका साथ शिनइचिले उसंग फरासिलो भई कुरा गर्ने स्वतन्त्रता लियो ।

मृत्यु भैसकेका आस्थाका सदस्यहरूको स्मरणलाई सम्बर्द्धन गर्दै

अक्टोबर १९६१ मा कपनहेगनमा हुँदा शिनइचि यामामोटोसंग अन्य लिडरहरूले ग्राण्ड रिसेप्सन हल सजाउनको लागि किनमेल गर्नुभयो । शिनइचिले केही बुट्टादार रिकापीहरू किन्नुभयो । एउटा समूहले उहाँलाई सोध्नु भयो, के यो जापानमा रहेका सदस्यहरूलाई दिनको लागि हो । शिनइचिले जवाफ दिनुभयो:

हो, शिनइचिले भन्नुभयो, “क्युशुका श्रीमती शिवायामा मियोकोको निधन हुनु अगाडि उनीले सधैं युरोपमा गएर दाइशोनिनको बुद्धिर्म फैलाएको सपना देखेकी थिइन भनेर भनेकी थिइन् ।”

मियोको शिवायामा क्युशुका महिला वर्गका प्रमुख थिए र प्रथम जनरल च्याप्टर जो चार महिना अगाडि हृदयघातका कारण अचानक निधन भएको थियो ।

तर त्यो सपना पूरा हुनु अगावै उनीको निधन भयो, उहाँले सुस्तरी भन्नुभयो । “उनीले हामीसंग युरोपमा साथ नि सकोस् भन्ने म साँच्चिकै चाहन्थे । तर उनीले सकिनन्, त्यसकारण म चाहन्छु कि, उनको बच्चाहरूलाई यस राष्ट्रको केही चिनो लान चाहन्छु जहाँ उनीहरूको आमाले भ्रमण गर्न लालायित थिइन् ।

धेरैले मृतकहरूलाई भूलछन् तर मसंगै रहेर मेरो समस्या र कठिनाईहरूमा साथ दिएर संघर्ष गर्ने सदस्य मित्रहरूलाई म कहिल्यै विर्सन सकिदैन । यसर्थ उनीहरूको परिवारलाई म बाँचेसम्म सदैव न्यानो सद्भावका साथ उनीहरूलाई सहयोग र हौसला दिन्छु । म सदैव उनीहरूको सुखको लागि प्रार्थना गरिरहन्छु । अन्ततः गाक्काई साँचो इमान्दारीता र मानवीयताको संसार हो ।

उक्त भ्रमणमा एक जना युवा पुरुष फुमियाकी सुगाई थियो जो सेइक्यो ग्राफिकका सम्पादक हुनुका साथै सेइक्यो पत्रिकाका पत्रकार पनि थिए । उसलाई केही भएको जस्तो भान भएर उनले शिनइचिले सोध्नुभयो: “त्यसकारण तपाईंले सेप्टेम्बरमा युवा वर्गको स्मरणार्थ कार्यक्रम राख्नुभएको हो ?”

सेप्टेम्बर ११ मा, शिनइचिले सोक-सन्तप्त परिवारलाई हौसला प्रदान गर्दै कोसेनरूफुको अभियानको दौरानमा युवा छँदै निधन भएकाहरूको लागि प्रार्थना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुभएको थियो । हो, त्यसैकारण हो । उनीहरू हाम्रो कुलिन र अमूल्य मित्रहरू हुन् । हामी कोसेनरूफुको लागि आफ्नो जीवन समर्पित गर्नेहरू तीनै संसारभरि सदैव संगै रहनेछ । जीवन र मृत्युलाई रूपान्तरण गर्दै हाम्रो मित्रता अजम्मरी छ, हामी अनन्त परिवार हो जो अद्भूत धर्मद्वारा सम्बन्धित छौं । सोका गाक्काई मित्रको बन्धन अवश्य बलियो छ किनभने उनीहरू यस भावनामा आधारित छन् । आजको यस संसारमा सोका गाक्काईले मात्र मानिसहरू बीच त्यस्तो सच्चा हृदयी सम्बन्ध राख्न सक्छ ।

धेरैले मृतकहरूलाई भूलछन्
तर मसंगै रहेर मेरो समस्या र
कठिनाईहरूमा साथ दिएर संघर्ष
गर्ने सदस्य मित्रहरूलाई म
कहिल्यै विर्सन सकिदैन । यसर्थ
उनीहरूको परिवारलाई म
बाँचेसम्म सदैव न्यानो सद्भावका
साथ उनीहरूलाई सहयोग र
हौसला दिन्छु । म सदैव
उनीहरूको सुखको लागि प्रार्थना
गरिरहन्छु । अन्ततः गाक्काई
साँचो इमान्दारीता र मानवीयताको
संसार हो ।

सक्षम व्यक्तिहरूलाई हुर्काउने भावना

सदस्यहरूलाई हौसला दिन युरोप भ्रमणको दौरानमा शिइनइचि यामामोटो र उहाँको समूहले पश्चिम जर्मनको डस्सेलडोर्फमा भ्रमण गर्नु भएको थियो । उहाँहरूले उनीहरूलाई स्वागत गर्न आउने केही मानिसहरूलाई भेटेको थिए ।

तिनीहरू मध्ये एक जोडी दम्पती थिए जो जापानी श्रीमती र जर्मन श्रीमान थिए र उनीहरू पश्चिम जर्मनीको म्यानहेममा बस्दथे । उनी तीन महिना अगाडि मात्र प्रवेश गरेका थिए । उनी जर्मनीका प्रथम सोका गाक्काइ सदस्य भएकोले शिनइचिले विशेषगरि उनको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको कुरालाई मध्येनजर गर्दै हरेक भेट एउटा अवसर र फेरि कहिल्यै आउँदैन भन्ने भावनाका साथ कदर गर्दै उहाँले भित्री हृदय देखि हौसला दिनुभयो । उहाँले (शिइनइचि) उनीहरूलाई आफू बसेको होटेलमा निम्तो गर्नुभएको थियो र उनीलाई रूमाल उपहार दिनुभएको थियो ।

मलाई थाहा छ, अरू कोहीपनि सदस्यहरू नभएकोमा तपाईंलाई कति एक्लो महशुस गर्नुहुन्छ भनेर । तर अहिले तपाईंले यो बुद्धधर्म साधना गरिरहनु भएकोले तपाईंले कोसेनरूपु हासिल गर्नको लागि तपाईंको आफ्नो व्यक्तिगत लक्ष्यको रूपमा यसलाई लिएर एक वा दुई जना मात्र सदस्यहरू भएपनि निरन्तर बढाउनु पर्छ ।

शिइनइचिले अत्यन्त गहनतापूर्वक उनीलाई निरन्तर मार्ग निर्देशित गर्नुभयो । उनीले केही समय अगाडि मात्र सोका गाक्काइमा प्रवेश गरेकी थिइन । तर यदि उनी एकलै उभिएर पहल लिनेहो भने उनीको प्रयासले मार्ग निर्माण

गर्नुका साथै एक उज्ज्वल भविष्य बन्न सक्छ । अवश्य पनि, इमान्दार हौसलाका वावजूद सदैव उक्त ब्यक्तिले चुनौती लिन उभिनेछ भन्ने हुँदैन । वास्तवमा, कोही ब्यक्ति साँच्चिकै प्रेरित भएर उसले आशा गरेको जस्तै विकास गर्छ भन्ने कुरा अत्यन्त न्यून हुन्छ । तैपनि, दृढ विश्वास कायम राख्ने दायित्व अभै लिडरको हो कि, हरेक सदस्यहरू पृथ्वीका बोधिसत्व हुन्, उनीहरूसंग विशाल क्षमता विद्यमान हुन्छ र उक्त ब्यक्तिलाई हौसला दिन समय खेर फाल्नु हुँदैन । त्यस्तो निरन्तर र दोहोऱ्याई तेहऱ्याई गर्ने प्रयासले नै साँच्चिकै सक्षम ब्यक्तिहरूको विकास गर्ने तर्फ डोऱ्याउँछ ।

शान्तिको लागि गहिरो संकल्प बनाउनुको महत्व

जर्मनीमा हुंदा शिनइचि यामामोटो र उहाँसंगै गएका लिडरहरूले पूर्व र पश्चिम बर्लिनलाई विभाजन गर्ने बर्लिन पर्खालको भ्रमण गरेका थिए । त्यहाँ उनीहरूले मानिसहरू कसरी छुटेर बसेका छन् भन्ने हृदयस्पर्शी घटनाहरू देखे जसले उनीहरूमा गहिरो छाप पारेको थियो । शिनइचि यामामोटोले साँच्चिकै मानव हुनुको अर्थको प्रतिविम्बित गर्नुभयो र जोसेइ तोदाले आणविक हातहतियार उन्मूलन गर्ने घोषणालाई संभन भयो जसले मानव जीवनमा सुप्त रहेको दानवीय प्रवृत्तिलाई हटाई मानव जातीले भोगिरहेको दुःखहरूलाई रोकथाम गर्नु थियो ।

शिनइचिले आणविक हातहतियार उन्मूलनको लागि गर्नुभएको घोषणालाई प्रष्टसंग संभनु भयो, जुन जोसेइ तोदाले भावनात्मक परम्पराको सबैभन्दा महत्वपूर्ण सिद्धान्त थियो ।

उक्त घोषणाको भावना, उहाँले शान्त भएर प्रतिविम्बित गर्नुभयो कि, “मानव जीवनमा सुप्त भएर रहेको अपार दानवीय प्रवृत्तिलाई हटाउने ।” त्यस दानवलाई जित्न सक्ने केवल एउटै शक्ति भनेको हरेक मानव जीवनमा विद्यमान रहेको बुद्ध प्रकृतिको शक्ति हो ।

बुद्ध प्रकृतिले करुणाको स्रोतको प्रतिनिधित्व गर्दछ । यो शान्ति सिर्जनाको लागि प्रेरणात्मक शक्ति हो - विनाशबाट निर्माण र विभाजनबाट एकता तर्फ लैजाने । कोसेनरुफुलाई अभियानको रूपमा लिन सकिन्छ जसले दानवीय प्रवृत्तिको अंधकारलाई हटाउँदै मानिसहरू बीच एकता ल्याएर मानिसहरूको हृदयमा बुद्ध प्रकृतिको सूर्य उजागर गर्दछ ।

शिनइचि र उहाँको समूहले गाडी पर्खालतिर फेरि हाँके जहाँ उनीहरूले ब्रण्डेनवर्ग गेट देख्न सकोस् । फेरि

बुद्ध प्रकृतिले करुणाको स्रोतको प्रतिनिधित्व गर्दछ । यो शान्ति सिर्जनाको लागि प्रेरणात्मक शक्ति हो - विनाशबाट निर्माण र विभाजनबाट एकता तर्फ लैजाने । कोसेनरुफुलाई अभियानको रूपमा लिन सकिन्छ जसले दानवीय प्रवृत्तिको अंधकारलाई हटाउँदै मानिसहरू बीच एकता ल्याएर मानिसहरूको हृदयमा बुद्ध प्रकृतिको सूर्य उजागर गर्दछ ।

एकपटक शिनइचि गाडिवाट भर्नुभयो ।

पानी पर्न राक्यो र आकाश सूर्यास्तको सुन्दर रंगहरूले रंगमगिएको छ । यो साँच्चिकै अद्वितीय थियो । सूर्य गाढा सिम्रिक रंग भै बलेको र आकाश सुनौलो रंगले पोटेको जस्तै थियो । यसले यस तनाव र समस्या युक्त शहरका मानिसहरूमा स्वर्गको क्षण ल्याउनेछ ।

उहाँ सँगै आएको समूह अचम्मको सूर्यास्तमा उभिरहँदा उनीहरूको ब्राइभर पनि उनीहरूसँगै बाहिर सामेल हुन आए र मुस्कुराएर भन्यो: “जब हामीहरू कहाँ यस्तो सुन्दर सूर्यास्त हुन्छ, हामी भन्छौं कि, परिहरू स्वर्गबाट तल भन्यो ।

नजिकको खुडकिला र भवनहरू, साँघुरो बाटो र ब्राण्डेनवर्ग गेट सबै सूर्यास्तको उत्कृष्ट सुनौलो किरणमा नुहाएको जस्तै थियो ।

एकपटक सूर्य उदाएर बादल हटिसकेपछि, शिनइचिले शान्तसंग चिन्तन गर्नुभयो, “सबैकुरा सुनौलो प्रकाशका साथ रंगमगिएको छ । यदि जीवनको सूर्य मानिसहरूको हृदयमा चम्किने हो भने, संसार अवश्य नै शान्तिको प्रकाशमा नुहाउनेछ र मित्रताको महान इन्द्रेणी मानवीयतामा देखापर्नेछ ।

ब्राण्डेनवर्ग गेटमा हेर्दै उहाँले दृढ विश्वासका साथ आफ्नो सहकर्मीहरूलाई भन्नुभयो कि, मलाई विश्वास छ कि, ३० वर्ष भित्र यो बर्लिन परखाल रहनेछैन ।

उहाँले न यत्तिकै भविष्यवाणी गर्नुभएको हो न त स्पष्ट चाहनाको विचारहरू नै राख्नु भएको हो । उहाँले आफ्नो दृढ आत्म-विश्वासको आधारमा भन्नुभएको थियो जुन शान्ति हासिल गर्ने मानिसहरूको समर्पित चिन्त, विवेक र साहसले विजय हुनेछ । यो विश्व शान्ति हासिल गर्नको लागि यदि आवश्यक भएमा मर्नु परेतापनि आफ्नो जीवन समर्पित गर्ने उहाँको दृढ संकल्पको अभिन्यक्ति पनि हो । बुद्धधर्मले सिकाउँछ कि, कसैको गहिरो भित्री दृढताले सम्पूर्ण विश्वलाई नै छेड्न सक्छ ।

उहाँले मनमनै संकल्प गर्नुभयो: “म यो परखाल भट्काएको नदेखेसम्म लडिरहनेछु । म शान्तिको लागि लड्नेछु । यो संघर्षले अरुमा पनि त्यही जोश र संकल्पको ज्वाला बाल्नेछ र मानिसहरूको भित्री मानवीयता जागृत गर्ने संवाद तर्फ डोर्न्याउनेछ । म यस प्रयासको लागि मेरो जीवन समर्पित गर्नेछु ।

शिनइचिले ब्राण्डेनवर्गको गेट तर्फ फर्किएर गहिरो संकल्प र दृढताका साथ तीन पटक नाम् म्योहो रेडे क्यो.....” प्रार्थना गर्नुभयो । उहाँको ध्वनी सूर्यास्तले ढाकेको बर्लिनमा गुञ्जायमान भयो ।

आस्था र प्रवृत्ति

- मिचुहिरो खानेदा

आज म तपाईंहरूको प्रार्थनालाई सम्भव भएसम्म कसरी प्रभावकारी बनाउने भन्नेबारे कुरा गर्न चाहन्छु । सर्वप्रथम, स्पष्ट लक्ष्य राख्नु ज्यादै महत्वपूर्ण छ । यदि तपाईं विरामी हुनुहुन्छ भने तपाईंको लक्ष्य सम्भव भएसम्म चाँडो भन्दा चाँडो निको हुने हुनुपर्नेछ, यदि तपाईंको अन्य व्यक्तिहरूसंगको सम्बन्धमा समस्याहरू छन् भने चाँडै नै सुल्झाउन चाहनु हुन्छ होला र यदि आर्थिक समस्याहरू छन् भने अवश्य पनि तपाईंले त्यसै अनुरूप लक्ष्यहरू राख्नु पर्छ ।

एकपटक तपाईंले लक्ष्य बनाईसकेपछि, गर्नु पर्ने महत्वपूर्ण कुरा भनेको दृढ संकल्प बनाउनु हो: “चाहे जस्तोसुकै भएतापनि मैले उक्त लक्ष्य अवश्य हासिल गर्ने नै छु ।” यस प्रकारको दृढ संकल्प हुनु अत्यन्त महत्वपूर्ण छ । यसपछिको अर्को खुड्किला भनेको अवश्य पनि प्रार्थना हो । दाइमोक्नु प्रार्थना गरिसकेपछि अर्को महत्वपूर्ण खुड्किला भनेको तपाईंको लक्ष्य हासिल गर्नको लागि काम गर्नु हो । अवश्य पनि, हामीले यी सबै कार्यहरू गरिसकेपछि यसको परिणाम अर्थात् के हुनेछ भनेर थाहा पाउँछौं: वास्तविक प्रमाण ।

हामीले प्रार्थना गर्नु किन आवश्यक छ

हामीले प्रार्थना गर्नुको पछाडी तीन कारणहरू छन् । पहिलो भनेको हामीसंग बुद्धको समान विवेक होस् । दोश्रो भनेको हामीसंग जीवन शक्ति होस्, अर्को शब्दमा कार्य गर्नको लागि साहस र शक्ति होस् । तेश्रो भनेको हामीलाई शोतेन जेन्जिन अर्थात् बौद्ध देवताहरू - ब्रम्हाण्डमा रहेका संरक्षित कार्यहरूबाट संरक्षणबाट लाभ हासिल होस् ।

एकपटक तपाईंले लक्ष्य बनाईसकेपछि, गर्नु पर्ने महत्वपूर्ण कुरा भनेको दृढ संकल्प बनाउनु हो: “चाहे जस्तोसुकै भएतापनि मैले उक्त लक्ष्य अवश्य हासिल गर्ने नै छु ।” यस प्रकारको दृढ संकल्प हुनु अत्यन्त महत्वपूर्ण छ । यसपछिको अर्को खुड्किला भनेको अवश्य पनि प्रार्थना हो ।

म यो कुरालाई स्पष्ट पार्न चाहन्छु कि, शोतेन जेन्जिनले तब मात्र कार्य गर्ने र संरक्षण गर्न शुरू गर्दछ जब हामी आफैले कार्य गर्न थाल्छौं । त्यसकारण हाम्रो लक्ष्य हासिल गर्न हामीले कार्य गर्नु आवश्यक छ । हामी अगाडि बढ्नु आवश्यक छ । हामीले प्रयास गर्नु आवश्यक छ । हामीले सक्दो उत्कृष्ट कार्य गर्नु महत्वपूर्ण छ । हामीले गरेका कार्य प्रयासहरू प्रभावकारी छन् भनेर निश्चित गर्न हामीलाई विवेकको आवश्यकता हुन्छ । अझ, यदि हामीले राखेको लक्ष्य हासिल गर्ने नै हो भने हामीले निरन्तर रूपमा प्रयासहरू गर्नु आवश्यक छ र हामीलाई साहसको पनि आवश्यक हुन्छ ।

त्यसकारण, हामीले गर्ने कर्म सम्भव भएसम्म अत्यन्त प्रभावकारी हुनको लागि सक्ने विवेक अनवरत प्रयासको लागि जीवन-शक्ति र शोतेन जेन्जिनको संरक्षण प्राप्त गर्नको लागि हामीले गोहोन्जोन समक्ष प्रार्थना गर्छौं । यद्यपी, हामीले दृढ विश्वासका साथ प्रार्थना गरेतापनि हामीले चुलो नबालि चामल राखेको पानीको भाँडा तताउन सक्दैनौं । अर्को कुरा हामीले भात पकाउन विवेक र अनुभवको आवश्यकता हुन्छ ।

प्रार्थनाको गुणस्तर

हाम्रो प्रार्थनाको गुणस्तर पनि अत्यन्त महत्वपूर्ण हुन्छ । उदाहरणको लागि, कोही विरामी व्यक्तिले उसले आफ्नो रोग निको पार्नको लागि प्रार्थना गर्न सक्छ भने कसैले कोसेनरूपुको लागि लड्न निरोगी हुन प्रार्थना गर्न सक्छन् । यी दुई किसिमको प्रार्थना बीच धेरै ठूलो भिन्नता हुन्छ ।

अर्को उदाहरण, मानौं एक दम्पतीको लामो समयको कोशिसको बावजुद उनीहरूको बच्चा भएकै छैन । उनीहरूले सम्भवत चाँडो भन्दा चाँडो बच्चा होस् भनेर प्रार्थना त गरिरहेका छन् तर उनीहरूले किन बच्चा चाहेका छन् ? के

बच्चा भएमा हामी खुशी हुन्छौं भन्ने व्यक्तिगत कारण हो वा कोसेनरूपुको लागि एक सक्षम व्यक्तिको लागि बच्चाको चाहना गरेर प्रार्थना गरिरहेका हुन ? प्रार्थनाको गुणस्तरको सन्दर्भमा यी दुई बीच ठूलो भिन्नता छ ।

हाम्रो प्रार्थनाको गुणस्तरतामा केन्द्रित हुनु पर्ने कारणहरूको सम्बन्धमा अध्यक्ष इकेदा भन्नु हुन्छ कि, आफूलाई न्यायोचित लाग्ने प्रार्थनाहरूमा केन्द्रित नभई कोसेनरूपुको लागि गरेको सच्चा र इमान्दार प्रार्थनाहरू अवश्य उत्तरित हुनेछन् ।

कर्म गर्नु

धेरैजसो, सदस्यहरूले धेरै दाइमोकु प्रार्थना त गर्छन् तर त्यसै अनुरूप कुनै कार्य गर्दैनन् । कसैले भने परिणामहरूलाई सम्भरेर डराएर कर्म गर्दैनन् । उनीहरूले आफूले खोजे जस्तो परिणाम नहुने भन्ने डरले कर्म गर्दैनन् ।

हाम्रो प्रार्थनाको गुणस्तर पनि अत्यन्त महत्वपूर्ण हुन्छ । उदाहरणको लागि, कोही विरामी व्यक्तिले उसले आफ्नो रोग निको पार्नको लागि प्रार्थना गर्न सक्छ भने कसैले कोसेनरूपुको लागि लड्न निरोगी हुन प्रार्थना गर्न सक्छन् । यी दुई किसिमको प्रार्थना बीच धेरै ठूलो भिन्नता हुन्छ ।

उदाहरणको लागि, निश्चित आयश्रोत भएको तलवी कर्मचारीले आफ्नै ब्यवसाय गर्ने चाहना राख्न सक्छ तर धेरै ऋणमा डुब्ने हो कि भन्ने डरले कुनै कार्य गर्न सक्दैन ।

अर्को विवाह गर्न चाहने युवाहरू बीच पाईने साभ्रा उदाहरण वैवाहिक जीवन सुखमय हुने हो कि होइन भन्ने कुराको बारेमा निश्चित नहुँदा उनीहरू पूरा तनावमा हुन्छन् । त्यसकारण, विवाह हुनु अगाडि उनीहरूले सोच्छन् कि, “हामी संगै बसेर हेरौं ।” यसरी संगै बसिसकेपछि कसैको विवाह नै हुँदैन । यद्यपी, मानिसहरूले धेरै दाइमोकु प्रार्थना गरेतापनि, ब्यक्तित्व र मानव चरित्र आदि कारणले भूमिका खेल्दछ र मानिसहरूले प्रार्थना गरिरहेको भएतापनि उनीहरूलाई कार्य गर्नबाट रोक्छन् ।

यसैगरि, कार्य गर्नु अन्तर्गत सोका गाक्काईको क्रियाकलापहरू पनि पर्दछन् । जब तपाईं सोका गाक्काईको क्रियाकलापमा सहभागी हुनु हुन्छ, तपाईंले अरूलाई हौसला

दिइरहुनु भएको हुन्छ । तसर्थ, तपाईंले वास्तवमै बुद्धको दूतको रूपमा कार्य गरिरहुनु भएको हुन्छ । त्यसकारण, निसन्देह, गाक्काई क्रियाकलापहरूमा सहभागी हुनेहरूले सौभाग्य संकलन गर्नेछन् । ती ब्यक्तिहरूले सौभाग्य संकलन गर्ने भएकोले उनीहरूले आफ्नो लक्ष्यहरू हासिल गर्न समर्थ हुनेछन् र वास्तविक प्रमाण देखाउँछन् ।

मलाई थाहा छ, हामी सबैको परिस्थिती र अवस्थाहरू फरक-फरक छन् - हामी मध्ये कसैको त्यति फूर्सद नहुन सक्छ । तैपनि, गाक्काई क्रियाकलापहरूमा सहभागी हुन म तपाईंहरू सबैलाई हौसला दिन चाहन्छु किनभने यसले तपाईंलाई मात्र नभई तपाईंको सम्पूर्ण परिवार नै सौभाग्यले सुशोभित हुनेछ । हाम्रो लक्ष्य हासिल गर्नको लागि हामीले ठोस कार्य गर्नुका साथै सौभाग्यको पनि आवश्यकता हुन्छ । त्यसैकारण, सोका गाक्काईको क्रियाकलापहरू अत्यावश्यक छन् ।

आस्था र साधना

निश्चित हुनुस्

इटालीमा एक दम्पती थियो जो १४ वर्षदेखि संगै बस्दै आइरहेको थियो । एक दिन उनीहरू मार्गदर्शन लिन मलाई भेट्न आए । मैले उनीहरूलाई भने, तिमीहरूले १४ वर्षसम्म संगै बसेर आफ्नो सम्बन्ध बनाउने कोशिस गर्नु । यथार्थत, त्यो सम्बन्ध यति लामो समयसम्म निरन्तर रहनु भनेको यो सम्बन्धले राम्रो काम गरेको रहेछ भन्ने संकेत होइन र ?

उनीहरूको सम्बन्ध सफल भएतापनि र अभै उनीहरू संगै बस्न चाहेतापनि विवाह गर्ने कि नगर्ने भन्ने कुरामा उनीहरू अभै निश्चित थिएनन् । अवश्य पनि, मैले

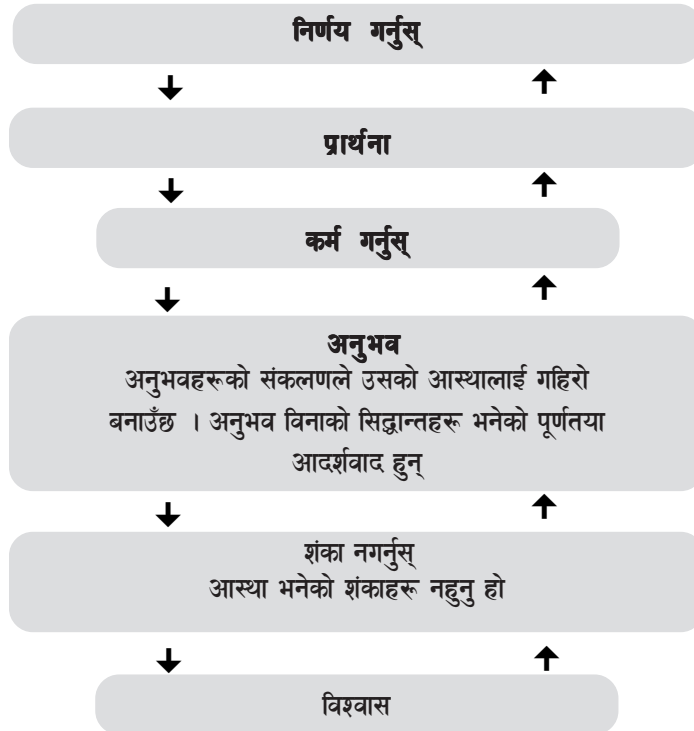
उनीहरूलाई सबै किसिमको हौसलाहरू दिए तर त्यहाँ एउटा महत्वपूर्ण कुरा म तपाईंहरू संग बाँड्न चाहन्छु । मैले उनीहरूलाई सोधे “तपाईंहरूलाई दृढ संकल्प गर्न कति समय लाग्छ ?”

संकल्प गर्न एक सेकेण्ड भन्दा कम समय लाग्छ । त्यसपछि, मैले सोधे, “१४ वर्षमा कति सेकेण्डहरू हुन्छन् होला ?”

तपाईं यो कुरा सुनेर हाँस्नु होला तर कृपया, यस कुरालाई आफ्नै जीवनमा उतारेर हेर्नुस् ।

संक्षिप्तमा भन्ने हो भने, निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मलाई साधना गर्न हामीले निर्णय, प्रार्थना र कार्य गर्नु आवश्यक छ ।

शंका रहित आस्था

प्रार्थनाको सन्दर्भमा इचिनेन वा संकल्प प्रति हाम्रो प्रवृत्ति महत्वपूर्ण हुन्छ । निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मको सार भनेको तीन हजार संसार एक पलमा निहित हुन्छ भन्ने दर्शन हो । “इचिनेन” भन्ने शब्दको अर्थ जीवनको एक क्षण, एक पल वा एक विचार हो । त्यसकारण, जीवनको एक क्षण वा इचिनेन भेनको परिणात्मक रूपमा ज्यादै सानो र छोटो हुन्छ ।

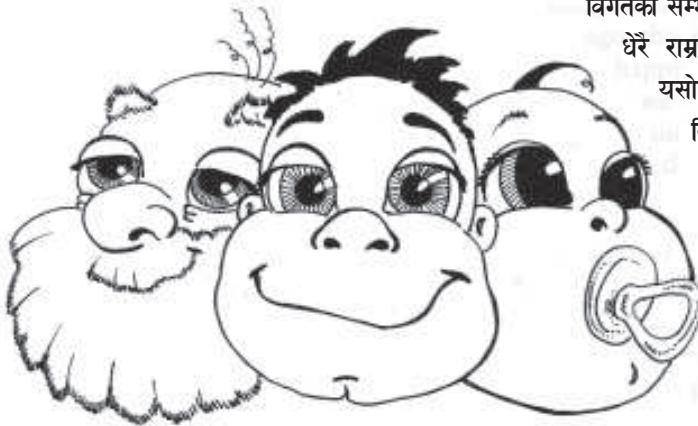
चिनीयाँ बौद्ध दार्शनिक तियनताई (५३८-५९०) जसले इचिनेन सान्जेनको दर्शनलाई विश्लेषण र वर्णन गरेका थिए, जीवनको एक क्षण, चुड्की वजाए भै क्षणिक हुन्छ - यसले एक सेकेण्डको १/६ क्षण मात्र लिन्छ र उहाँले वर्णन गर्नुभयो कि, मानिसहरूको इचिनेन एक सेकेण्डको हरेक १/६ मा परिवर्तन हुन्छ ।

जीवनको एक क्षण वा इचिनेन एक सेकेण्डमा १/६ को एकमा अत्यन्त छोटोपन र कति सजिलै यो परिवर्तन हुन्छ भन्ने उदाहरणबाट हुन्छ । हामीले हाम्रो इचिनेन वा संकल्पलाई लामो समयसम्म कायम राख्न वास्तवमै धेरै गाह्रो हुन्छ भन्ने देख्न सक्छौं । यसैगरी, उदाहरणको लागि हामीले अहिलेसम्म मनपराएको ब्यक्ति अब मन नपर्नु - अभ्र घृणा गर्ने हुन सक्छ । यसरी इचिनेन परिवर्तन र क्षणभंगुर हुन्छ ।

भूत, वर्तमान र भविष्य

इचिनेनको मुख्य कुरा भनेको हाम्रो “प्रवृत्ति पछाडि मोड्ने, वर्तमानमा केन्द्रित हुने वा भविष्यतर्फ हेर्ने कस्तो खालको छ । केही मानिसहरू छन् जसले निरन्तर विगतका सम्भनामा डुबेर “त्यतिवेला सबै कुराहरू धेरै राम्रा थिए । ती रमाईला पलहरू ।” यसो हुनु भनेको उनीहरूको इचिनेनले निरन्तर पछाडि फर्केर विगतलाई हेरिरहेको हो । ५ वा १० वर्ष अगाडि सबैकुरा राम्रो थियो भनेर उनीहरू यदि भनिरहन्छन् भने यसले तिनीहरू अहिले सुखी छैन भन्ने बुझाउँछ । यदि हामी निरन्तर रूपमा विगतमै लिप्त भई बस्छौं भने हामीले शंका, गुनासो, असन्तोष र

मानिसहरूको निन्दा गर्नेछौं ।

जसको इचिनेन निरन्तर रूपमा वर्तमानमा केन्द्रित हुन्छ भने उनीहरूलाई समस्या पर्दा के गर्ने भन्ने थाहा हुँदैन । उनीहरूले निरन्तर रूपमा समस्याहरूको परिक्षण गर्दै सोच्छन्, “मैले के गर्ने ?” “मैले के गर्ने ?” र यो भन्दा पर उनीहरू सोचन असमर्थ हुन्छन् । अवश्य पनि, बोध गर्ने हो भने समस्या हुनु भनेको आफैमा एक लाभ हो - त्यसर्थ त्यो सकारात्मक कुरा हो । तथापि, तपाईंसंग समस्या छ भन्ने कुरा प्रति सचेत हुनु मात्र समाधान होइन ! जब हाम्रो इचिनेन वर्तमानमा मात्र ढल्किन्छ हामी आलस्य र कर्तव्यको भावनाले बहकिन्छौं ।

त्यसकारण, मुख्य कुरा भनेको हाम्रो इचिनेनलाई निरन्तर रूपमा भविष्य तर्फ दोर्‍याउनु हो । ताकि, हाम्रो समस्या प्रति सचेत भएर “मैले के गर्ने ?” भनेर निरन्तर आफूलाई सोधिराख्ने मात्र सही प्रवृत्ति होइन । हामीमा

“मैले यसो गर्दछु: मैले यसलाई जित्ने छु” भन्ने संकल्प हुनु नै इचिनेनको सही प्रवृत्ति हो ।

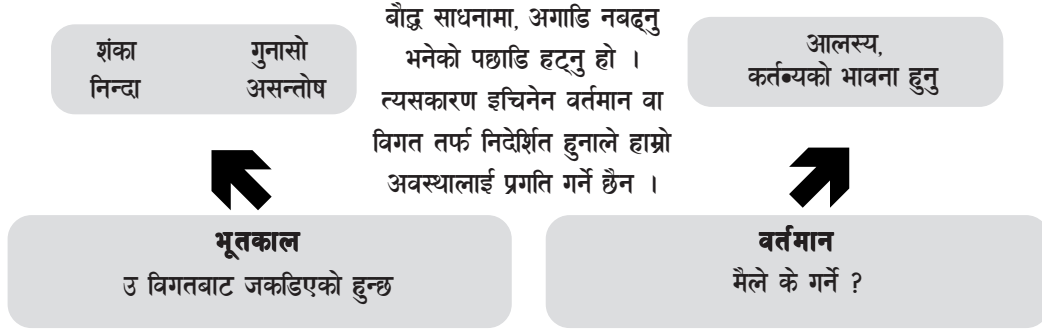
जब हाम्रो इचिनेन शिथिल वा दाय्याँबायाँ (विगत र वर्तमान तर्फ ढल्किन्छ) भने हामीले केही पनि गर्नु पर्दैन । हामी यत्तिकै निष्क्रिय भएर बस्न सक्छौं । हाम्रो इचिनेनलाई अगाडि बढाउन र प्रगती गर्न धेरै प्रयासको आवश्यकता हुन्छ । यसकारण, म चाहन्छु कि, तपाईंहरू सबैले कसरी प्रार्थना गरिरहनु भएको छ भन्ने कुरामा प्रतिविम्बित गर्नुस् । जब तपाईं प्रार्थना गर्नुहुन्छ, तपाईंको इचिनेन भविष्य तर्फ लक्षित छ कि छैन ?

चिन्ताहरू छैनन्

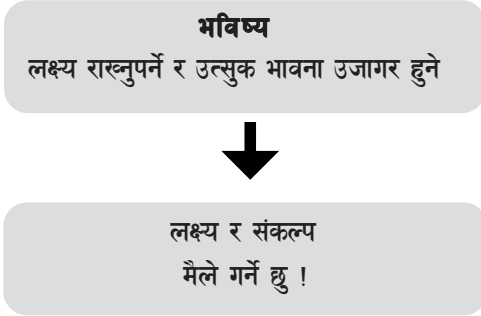
हामीले अक्सर, “सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको रणनीतिको बारेमा कुरा गरेको सुन्छौं, तर यसको यथार्थ सत्य के हो ? सर्वप्रथम, हामीले जस्तोसुकै भएतापनि लक्ष्य हासिल गर्ने बलियो इचिनेनका साथ आफ्नो लक्ष्य स्पष्ट पार्ने, निश्चित गर्ने र संकल्पित हुनु पर्दछ ।

मानिलिऔं, हामी केही कुराबारे चिन्तित छौं । त्यो समस्यालाई समाधान नगरेसम्म त्यो चिन्ता निरन्तर हाम्रो मनमा रहिरहनेछ । हामीले किन प्रार्थना गर्नु पर्छ भन्नुको कारण हामीले विवेक आओस् भन्ने हो जसले गर्दा हाम्रो लक्ष्य हासिल गर्ने

शोतेन जेन्जिनलाई पोषण गर्ने

सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रमा शोतेन जेन्जिनले सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रका उपासकहरूलाई रक्षा गर्ने संकल्प लिएको छ । यद्यपी, उनीहरूको प्रभावकारीता, प्रभाव र शक्ति भने हाम्रो दाइमोकुमा निर्भर गर्दछ । प्रार्थनाद्वारा शोतेन जेन्जिनलाई यदि तपाईंले नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को रामवाणले पोषित गर्नु भयो भने त्यसको प्रभावकारितामा

यदि हामीले दाइमोकु प्रार्थना गरेनौं भने, हामीले कार्य गरेतापनि निर्णायक क्षणमा शोतेन जेन्जिनले हामीलाई संरक्षण गर्न असमर्थ हुनेछन् किनभने उनीहरू नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को रामवाणबाट पोषित भएका हुँदैनन् ।

अध्यक्ष इकेदाले अक्सर भन्नुहुन्छ कि, शोतेन जेन्जिन वा बौद्ध देवताहरू भनेको कुनै विशेष अन्य सांसारिक प्राणीहरू होइनन् । यसको विपरीत, शोतेन जेन्जिन भनेको हाम्रो वरपर रहेका मानिसहरू नै हुन् । यसकारण, सोका गाक्काईका लिडरहरूले सदस्यहरूको विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुरामा

अध्यक्ष इकेदा जोड दिनुहुन्छ किनभने निर्णायक क्षणमा उनीहरूले आफ्नो लिडरलाई संरक्षण गर्न शोतेन जेन्जिनको रूपमा सदस्यहरूले कार्य गर्नेछन् ।

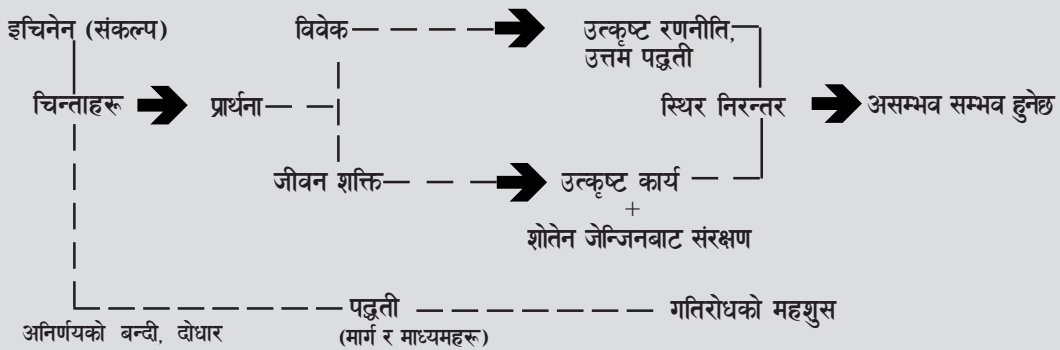
रणकौशल हृदय

यदि तपाईंले दृढ विश्वासका साथ प्रार्थना गर्नुहुन्छ, कार्य गर्नुहुन्छ र प्रयत्न गर्नुहुन्छ भने तपाईंलाई असम्भव लाग्ने कुरा सम्भव हुनेछ । कहिलेकाँही हामी कठिन समस्यामा हुँदा हामीले अगाडि बढ्ने कुनै मार्ग देख्न सक्दैनौं वा हामीले चाहेको जस्तो परिणाम हासिल गर्न सक्दैनौं, हामीले रणनीति वा पद्धतीहरू खोज्छौं जसलाई हामी “मार्ग र माध्यम” भन्छौं । मैले तपाईंले कहिल्यै नसोचनु वा राम्रो उपायहरू ल्याउन कोशिस नगर्नु भन्न खोजेको अवश्य पनि होइन । मैले के भन्न खोजेको हुं भने सर्वप्रथम तपाईंले प्रार्थना गर्नुपर्छ । यसले तपाईंलाई बुद्ध प्रकृति उजागर गर्न मद्दत गर्नेछ । एकपटक बुद्ध प्रकृति उजागर भैसकेपछि कुन कार्य गर्दा उत्तम हुन्छ भनेर सोचनुस् ।

जब तपाईंको जीवनावस्था आधारभूत अंधकारले गहिरोसंग ढाकेको हुन्छ, तपाईंले समाधानको लागि आफ्नो दिमाग खियाउनु भएतापनि तपाईंले उत्कृष्ट उपायहरू निकाल्न सक्नु हुन्न । तसर्थ, तपाईंले सोचन छोडेर तपाईंको बुद्ध प्रकृति उजागर गर्न प्रार्थना गर्न थाल्नुस् । जब तपाईंले त्यसो गर्नुहुन्छ, अब सोच्ने समय शुरू हुन्छ ।

यस लेख संगै राखिएको तालिकाले “सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको रणनीति” लाई बुझाउँछ । मलाई आशा छ कि, तपाईंहरूले आस्था र दैनिक जीवन प्रति आफ्नो प्रवृत्ति जाँचन यस ताकिकाको प्रयोग गर्नुहुनेछ ।

सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको रणनीति के हो ?

गोहोन्जोनलाई प्रार्थना गर्नु भन्दा अरू विकल्प त्यहाँ कुनै छैन भन्ने दृढ विश्वास राख्नुस् ।

कृतज्ञता र सुख

मनोवैज्ञानिकहरूले सहभागीहरूलाई दुई समूहमा बाँडेर “कृतज्ञता” का बारेमा अध्ययन गरेका थिए । एउटा समूहलाई कृतज्ञता सूचि बनाउन लगाए जसमा उनीहरूले हरेक दिन कृतज्ञ भएका कुराहरूको सूचि बनाउनु पर्दथ्यो । यो समूहले उनीहरू ज्यादै हर्षित, आशावादी, उत्साहित, रोचक, ध्यानाकर्षित, फूर्तिलो, दृढ र बलियो महशुस भएको भनि सुनाए । उनीहरूको नजिकको मानिसहरूले पनि कृतज्ञताको अभ्यास गरेका मानिसहरू ज्यादै खुशी देखिन्थे र उनीहरूसंग बस्दा धेरै रमाइलो भयो भनेर निरन्तर रूपमा सुनाए ।

कृतज्ञ हुनाले स्वास्थ्यमा प्रगति देखियो भने दीर्घ रोग लागेका मानिसहरू पनि चाँडै सज्जो भए । अत्यन्त कृतज्ञ मानिसहरूमा उच्च आत्म-सम्मान र न्यून निराशापन, तनाव र नकारात्मक सोचाइ पाइयो । उनीहरू धेरै जसो रमाइलो र सजिलोसंग समस्याहरूको समाधान गर्न सक्ने देखिए । उनीहरूमा अरूसंग नकारात्मक तुलना गर्ने सम्भावना धेरै कम देखियो ।

हामीलाई कृतज्ञताले किन सुखी बनाउँछ ?

मनोवैज्ञानिकहरूले कृतज्ञताको सकारात्मक प्रभावका केही कारणहरू दिएका छन् । सर्वप्रथम, कृतज्ञताले ब्यक्तिमा परस्पर सम्बन्ध र सामाजिक बन्धनको विकास गर्दछ । कृतज्ञताले अरूको योगदान विना हामी केही पनि होइन भन्ने पहिचान गराउँछ । परिवारका सदस्यहरू, साथीहरू लगायत अपरिचित ब्यक्तिहरूले पनि हाम्रो दैनिक जीवनलाई सरल, सुन्दर, सुरक्षित र संभव बनाइदिएको हुन्छ । बाटो सफा गर्ने कुचकार, वातावरणीय अधिकारीहरू जसले लामखुट्टेबाट हुने डेगुलाई हटाउँछन्, चिकित्सक तथा नर्सहरू, सिपाही.....र अन्यका बारेमा सोचुस् त । उनीहरू सबैले कामको तलब पाउँछन् कि पाउँदैनन् भन्ने कुरा भन्दा हामी अरूको सहयोग र योगदानबाट जीउन सक्षम भएका छौं, यही नै यथार्थ हो ।

जसले कृतज्ञतालाई महशुस गर्न सक्दैन उनीहरूले पाएका सबै असल कार्यहरू आफ्नै कारणले हो भन्ने सोच्छन् । अरूको सहयोग र योगदान चिन्न असक्षमहरू

घमण्डपूर्वक आफ्नै अहंमा डुब्छन् । उनीहरूसंग जीवनमा असंख्य गुनासारू हुन्छन् र अरूको बारेमा अनगिन्ती आलोचनाहरू हुन्छन् मानौं, सम्पूर्ण संसार उनीहरूको जीवनको ऋणी भएका छन् । त्यस्ता कृतघ्न मानिसहरू धेरै जसो समय दुःखी र रीसाहा हुनुका साथै उ सबै चीज र सबैजनासंग दुःखी र असन्तोष महशुस गर्छन् ।

दोश्रो कारण, कृतज्ञताले ब्यक्तिगत मूल्यलाई बृद्धि गर्दछ । जब हामीले कृतज्ञताको अनुभव गर्दछौं हामीले बुझ्छौं कि अर्को मानिसले हाम्रो भलाईको कामना गर्दछ र फलस्वरूप हामीले माया र हेरचाह गरिएको महशुस गर्दछौं । यसले जीवनको निराशपनमा कृतज्ञताले किन एक शक्तिशाली प्रतिरोधकको काम गर्न सक्छ भन्ने देखाउँछ । कृतज्ञताले संसार असल, माया र दयालुपनाबाट बञ्चित छ र केवल स्वार्थीपना र निर्दयता भन्दा अरू केही हैन भन्ने नैराश्यतापूर्ण विश्वासलाई त्याग्न बाध्य बनाउँछ । कृतज्ञतालाई महशुस गरेर हामीले कहीं कोही हामीप्रति उदार छन् भन्ने कुरालाई

बुझ्न सक्छौं । त्यसकारण, हामीले आफू प्रति स्नेह दर्शाएको मात्र नभई वास्तवमा, यस संसारमा दयालुपना विद्यमान छ र जीवन जीउनु मूल्यवान् छ भन्ने कुरालाई देख्न सक्छौं ।

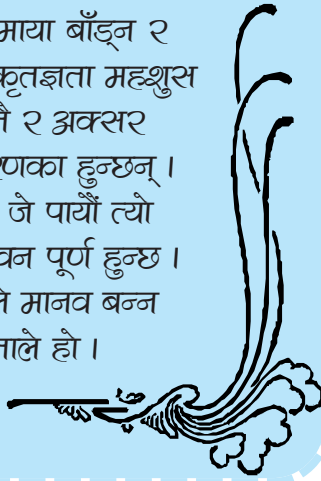
कृतज्ञता एउटा आनन्दको महशुस गरिनु भन्दा बढी हो, यो प्रेरणादायी पनि हो । कृतज्ञताले मानिसहरूलाई असल कार्य गर्न र आफूले पाएको राम्रोपन र माया बाँड्न र बढाउन प्रेरणा दिन्छ । जसले कृतज्ञता महशुस गर्न सक्छ उनीहरू तुरुन्तै र अक्सर सहयोगी र मद्दत गर्ने आचरणका हुन्छन् । यदि हामी आफूले विगतमा जे पायौं त्यो अरूलाई दिन सक्थौं भने जीवन पूर्ण हुन्छ । छोटकरीमा, हामी पूर्ण रूपले मानव बन्न समर्थ बनाउने कृतज्ञताले हो ।

कृतज्ञताले हामीलाई मानव बनाउँछ

बुद्धधर्ममा कृतज्ञतालाई

मानव बनाउने विशेषताको रूपमा धेरै नै महत्व दिइन्छ । निचिरेन दइशोनिनले “कृतज्ञताको ऋण तिर्नु” भन्ने गोशोमा यी चिनीयाँ किंवदन्ती उल्लेख गर्नुभएको छ । एक दिन माओ पाओले कछुवा मार्न लागेको माभीलाई देख्यो । कछुवा माथि दया लागेर माओ पाओले माभीलाई कछुवाको सट्टामा आफ्नै लुगाहरू दिए । धेरै वर्ष पछि कछुवाले माओ पाओलाई याङ्गजे नदी तारेर शत्रुहरूबाट बचाएको थिए । दइशोनिन उल्लेख गर्नुहुन्छ कि, “यदि यस्तो तुच्छ जीवलाई त कृतज्ञ हुनुपर्ने कुरा थाहा छ भने

कृतज्ञता एउटा आनन्दको महशुस गरिनु भन्दा बढी हो, यो प्रेरणादायी पनि हो । कृतज्ञताले मानिसहरूलाई असल कार्य गर्न र आफूले पाएको राम्रोपन र माया बाँड्न र बढाउन प्रेरणा दिन्छ । जसले कृतज्ञता महशुस गर्न सक्छ उनीहरू तुरुन्तै र अक्सर सहयोगी र मद्दत गर्ने आचरणका हुन्छन् । यदि हामी आफूले विगतमा जे पायौं त्यो अरूलाई दिन सक्थौं भने जीवन पूर्ण हुन्छ । छोटकरीमा, हामी पूर्ण रूपले मानव बन्न समर्थ बनाउने कृतज्ञताले हो ।

हामी मानव जाति कति धेरै हनुपर्छ होला !” (WND, p 690)

बोझ नभई आफ्नो र अरूको लागि गर्ने लाभकारी कार्य हो ।

जसले निचिरेनको बुद्धधर्म साधना गरेर महान लाभहरू पाए उनीहरूलाई दुःखको गहिराइबाट बचाएकोमा स्वभावतः गोहोन्जोन, सदस्य साथीहरू, लिडर र एस.जि.आई. का अध्यक्ष इकेदाप्रति अत्यन्त कृतज्ञ महशुस गर्छन् ।

धेरै मानिसहरूले धन-सम्पत्ति, प्रसिद्धि, पद हासिल गर्ने जस्ता विभिन्न क्षेत्रहरूको लागि आफूलाई समर्पित

गर्छन् र त्यस्तो सतही लक्ष्यको लागि आफ्नो बहुमूल्य जीवन खेर फालेको बोध गर्छन् । निचिरेन दाइशोनिन भन्नुहुन्छ, “एकजना मान्छेले आफ्नो जीवनको मूल्यमा पनि अरुप्रतिको महान कर्तव्य पूरा गर्नुपर्छ भन्ने संसारको नियम हो । शायद, कल्पना गरिए भन्दा बढी योद्धाहरू आफ्नो मालिकको लागि मर्छन् । एउटा पुरुष

यसै कृतज्ञताको ऋण तिर्न हामीले कोसेनरूपु (सम्पूर्ण मानिसको सुख र शान्ति) मा समर्पित हुने दृढता लिन्छौं । हामी मध्ये धेरैको लागि कोसेनरूपुको निमित्त कडा परिश्रम गर्ने एउटा महान् उत्प्रेरक कृतज्ञता नै हो ।

कृतज्ञताको ऋण तिर्नु

निचिरेन दाइशोनिनले सिकाउनु हुन्छ कि, हामीले “आफ्नो जीवनलाई खेर नफाली” नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को धर्म साधना गरेर फैलाएर कृतज्ञताको ऋण तिर्न सक्छौं । यसको अर्थ, हामीले आफ्नो जीवनमा त्याग गर्नु पर्छ भन्ने नभई पश्चाताप विना निचिरेन बुद्धधर्ममा आफूलाई समर्पित गर्ने, यसका लाभहरूको बारेमा अरूलाई सुनाउने, उनीहरूलाई यसमा आस्था लिन हौसला दिने र वास्तविक सुखमा रमाउने हो । तसर्थ, कृतज्ञताको ऋण तिर्नु भनेको कुनै त्याग अथवा

आफ्नो प्रतिष्ठा बचाउन मर्छ, एउटा महिला पुरुषको लागि मर्छ । माछा बाँच्न चाहन्छ, उनीहरू समुन्द्र गहिरो नभएकोमा दुःख मान्छन् र त्यही लुक्नको लागि खाल्डो खन्छन् तैपनि बल्ल्हीमा फँस्छन् । रूखमाथिका चराहरूले उनीहरू एकदमै तल भएको भन्ठानेर डर मान्छन् र टुप्पाको हाँगामा बस्न जान्छन् तैपनी उनीहरू जालोमा पर्छन् । मानिस पनि त्यस्तै कमजोर हुन्छन् । उनीहरूले सतही सांसारिक चीजहरूमा आफ्नो जीवन दिन्छन् तर बुद्धको उपदेशमा कम्ति समय दिन्छन् । अन्ततः उनीहरूले बुद्धत्व प्राप्त गर्दैनन् ।” (WND, p 301)

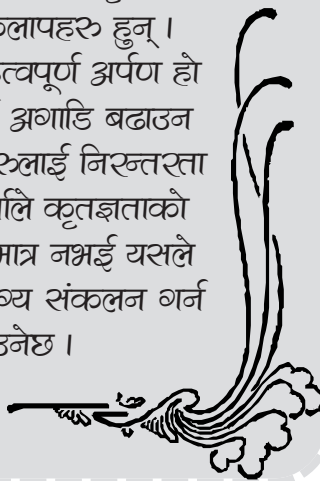
आफ्नो जीवन समर्पण गर्ने सन्दर्भमा दाइशोनिन भन्नुहुन्छ, “जीवन भन्दा बहुमूल्य अरु केही छैन त्यसैले जसले बौद्ध साधनामा आफ्नो जीवन समर्पित गर्छ उसले बुद्धत्व अवश्य प्राप्त गर्दछ । यदि कोही व्यक्तिले बुद्धधर्मको लागि आफ्नो जीवन अर्पण गर्न तयार हुन्छ भने उसले किन अन्य खजानाको इर्ष्या गर्ला ? अर्कोतर्फ, यदि कोही व्यक्ति आफ्नो सम्पत्तिलाई छोड्न अनिच्छुक हुन्छ भने उसले कसरी आफ्नो जीवन अर्पण गर्न सक्छ होला जुन अत्यन्त बहुमूल्य छ ?” (WND, p.301)

दाइशोनिन स्मरण गराउनु हुन्छ, यदि हामीले आफ्नो जीवन, सबै भन्दा बहुमूल्य खजानालाई समर्पण गर्न साँच्चिकै इमान्दार छौं भने हामीले बुद्धधर्मको लागि आफ्नो समय,

प्रयास र भौतिक सम्पत्तिहरू दिन कञ्जुस्यार्ई गर्नु हुँदैन । यसप्रकारको अर्पण गर्ने र आफ्नो जीवन समर्पण गर्ने भावना, हाम्रा थुप्रै सदस्यहरूमा स्पष्ट रूपमा देख्न सक्छौं जसले कोसेनरूपुको लागि चाहिने विभिन्न क्रियाकलापहरूको लागि सहृदय आफ्नो समय, परिश्रम, पैसा, घर आदि अर्पण गरिरहेका छन् । गोहोन्जोन र कोसेनरूपुको लागि अर्पण गर्नु भनेको बुद्धधर्म प्रति हाम्रो समर्पण र कृतज्ञता अभिन्यक्त गर्नु हो ।

अरुको दुःखलाई समाधान गरेर उनीहरूको जीवनलाई सुखमय र पूर्णतामा परिणत गर्नु परस्पर हौसला र समृद्धिको निमित्त अनगिन्ती क्रियाकलापहरू हुन् । आर्थिक सहयोग एउटा महत्वपूर्ण अर्पण हो जुन विना कोसेनरूपुलाई अगाडि बढाउन र आवश्यक क्रियाकलापहरूलाई निरन्तरता दिन सकिँदैन । अर्पण गर्नाले कृतज्ञताको ऋण तिर्न समर्थ बनाउने मात्र नभई यसले हाम्रो जीवनमा महान सौभाग्य संकलन गर्न पनि मद्दत पुऱ्याउनेछ ।

अरुको दुःखलाई समाधान गरेर उनीहरूको जीवनलाई सुखमय र पूर्णतामा परिणत गर्नु परस्पर हौसला र समृद्धिको निमित्त अनगिन्ती क्रियाकलापहरू हुन् । आर्थिक सहयोग एउटा महत्वपूर्ण अर्पण हो जुन विना कोसेनरूपुलाई अगाडि बढाउन र आवश्यक क्रियाकलापहरूलाई निरन्तरता दिन सकिँदैन । अर्पण गर्नाले कृतज्ञताको ऋण तिर्न समर्थ बनाउने मात्र नभई यसले हाम्रो जीवनमा महान सौभाग्य संकलन गर्न पनि मद्दत पुऱ्याउनेछ ।

निचिरेन दाइशोनिन उल्लेख गर्नुहुन्छ, “यदि कसैले आफ्नो अभिभावकलाई अर्पण गर्छ भने उसले आफ्नो हजार जना बच्चाहरूलाई अर्पण गर्नु जस्तै हो । जसले सद्धर्मपुण्डरीक सुत्रलाई अर्पण गर्दछ उसले त्यहि लाभ प्राप्त गर्नेछ जुन दश दिशाका सम्पूर्ण बुद्ध र बोधिसत्वहरूलाई अर्पण गरेर प्राप्त गर्दछ किनभने दश दिशाका सम्पूर्ण बुद्धहरू “म्यो” भन्ने सिंगो शब्दबाट उत्पत्ति भएको हो । (WND p.949)

भ्राविष्य सिर्जना गर्दै

प्रिया थापा
विद्यार्थी वर्ग

हरेक चुनौतीलाई प्रार्थनाद्वारा समाधान गर्दै अगाडि बढ्नेछु

म कक्षा ८ मा अध्ययन गर्दै छु । मैले ८ वर्षको उमेरदेखि यस बुद्धधर्म साधना गर्दै आएको हुं । म एस.जि.आई.को हरेक सभामा बाबासंग सहभागी हुने गर्छु । म आफ्नो विद्यालयका साथीहरूसंग पनि यस बुद्धधर्मको बारेमा कुरा गर्ने गर्छु । मलाई यस धर्मप्रति पूर्ण विश्वास छ ।

मलाई विभिन्न ठाउँहरू घुमेर त्यहाँको मनोरञ्जन लिन असाध्यै रमाईलो लाग्छ । म विद्याको बेलामा पनि सधैं घुम्न जाने गर्छु । गएको भदौ महिनामा मैले काका र काकीसंग सेतो गुम्बा घुम्न जाने योजना बनाएको थिएँ । हाम्रो घरबाट सेतो गुम्बा टाढा नै थियो । मेरो साना भाइबहिनीहरू पनि भएकाले हामीले गाडीमा नै सेतो गुम्बा जाने विचार गर्‍यो । सेतो गुम्बाको आधा बाटो नपुग्दै हाम्रो गाडी पन्चर भयो । तर काकाको गाडीमा अर्को टायर पनि रहेछ, त्यसैले हामी सबै मिलेर त्यो टायर फेर्‍यो । त्यसपछि, फेरि हाम्रो सेतो गुम्बाको यात्रा अघि बढ्यो । सेतो गुम्बा जाने बाटो धेरै नै उकालो थियो । गाडीमा बच्चाहरू धेरै भएकाले त्यति ठाडो उकालोमा हाम्रो गाडी अगाडि बढ्न सकेन । काकाले धेरैचोटि प्रयास गर्नुभयो तर गाडीले गति लिएन । मलाई अब सेतो गुम्बा जान नपाईने भयो भनेर निकै चिन्ता लागेको थियो । त्यसपछि, मैले “नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो” प्रार्थना गर्न थाले । प्रार्थना गरेको केही समय पछि नै त्यहाँका कोही मान्छेहरू आएर हाम्रो गाडी ढकाली दिनु

भयो जसले गर्दा हामी सजिलैसंग उकालो चढेर सेतो गुम्बा पुग्यौं । त्यसदिन देखि मेरो गोहोन्जोन प्रतिको आस्था भन्नु गहिरो र बलियो बनेको थियो ।

यस धर्ममा लागेपछि मेरो जीवनमा धेरै परिवर्तनहरू आएको छ । एस.जि.आई. मा प्रवेश गर्नु अगाडि मलाई कुनै पनि कार्यक्रममा भाग लिन मन लाग्दैनथ्यो । कक्षामा शिक्षकहरूलाई नजानेको प्रश्न सोध्न पनि निकै डर लाग्ने गर्दथ्यो । तर अहिले म विद्यालयमा एस.जि.आई. को साथ-साथै क्लबको पनि विभिन्न कार्यक्रमहरूमा भाग लिने गर्छु । नजानेको कुरा शिक्षकलाई सोधि अरू साथीभाईहरूलाई पनि सिकाउने गर्छु । मेरो परिवारहरूका साथ-साथै एस.जि.आई.का सदस्यहरूको पनि हौसला र प्रोत्साहनले आज म दृढ र निश्चयी बनेकी छु ।

हामीले कुनै पनि परिस्थितीमा हार मान्नु हुँदैन । सधैं हौसला राख्नुपर्छ । रात पछि दिन अवश्य आउँछ भन्ने निचिरेन ढाँडोनिनको भनाई जस्तै केही क्षणको लागि दुःखको अनुभव गरेतापनि एकदिन खुशीको क्षण अवश्य आउँछ । त्यसैले हामी कहिल्यै पनि आत्तिनु हुँदैन । अन्तमा, म हरेक चुनौतीलाई नआत्तिकन प्रार्थनाद्वारा समाधान गर्दै अगाडि बढ्ने प्रण गर्दछु ।

शब्द व्याख्यान

पृथ्वीका बोधिसत्त्वः नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गर्नुको साथै प्रचार गर्नेहरू। “पृथ्वी” भनेको बुद्ध प्रकृति हो र “बोधिसत्त्व” भनेको अरूहरूको निम्ति सहयोग गर्न आफ्नो जीवन समर्पित गर्ने व्यक्ति हुन्।

बुद्धः सम्पूर्ण जीवनको सत्य प्रकृतिलाई अनुभूति गर्ने र अरूलाई पनि उस्तै बोधिज्ञान प्राप्त गर्ने तर्फ डोच्याउने व्यक्ति हुन्। सम्पूर्ण मानवमा बुद्ध प्रकृति विद्यमान रहेको हुन्छ र विवेक, साहस, करुणा र जीवन-शक्तिको गुणहरूद्वारा चित्रण हुन्छ।

दाइमोक्चुः शाब्दिक अर्थमा “शीर्षक” हो। नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को प्रार्थना वा वन्दना गर्ने भन्ने बुझिन्छ।

गोश्रोः शाब्दिक अर्थमा “महान आदरको उल्लेखनिय लेख”ः निचिरेन दाइशोनिनको लेखहरू।

मानव क्रान्तिः एक व्यक्तिको अन्तर्जीवनमा आएको गहन परिवर्तनले समाज र प्राकृतिक वातावरणलाई नै परिवर्तन गर्न सक्ने प्रभावको धारणा हो।

इचिनेन शान्जेनः शाब्दिक अर्थमा “एक पलमा तीन हजार संसारमा निहित हुनु।” बौद्ध विद्वान र पुजारी तियनताइद्वारा प्रतिपादन गरिएको दर्शनशास्त्रीय प्रणाली हो जसले दैनिक जीवन र आधारभूत सत्य वीचको सम्बन्धलाई वर्णन गर्दछ।

कर्मः आफ्नो जीवनमा गरेका कार्य र त्यसका असरहरूको संकलन जुन जीवनको गहिराइमा रहेको हुन्छ र जसले भविष्यमा अक्सर अदृश्य प्रभावको रूपमा कार्य गर्दछ।

कोसेनरफुः शाब्दिक अर्थमा, “वृहत् रूपमा (बुद्धधर्म) लाई फैलाउनु हो।” निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मको प्रचार-प्रसारद्वारा सम्पूर्ण मानव जातिको सुख र दिगो शान्ति हासिल गर्नु।

सद्धर्मपुण्डरीक सुत्रः शाक्यमुनि बुद्धको उच्च शिक्षा

जसमा शाक्यमुनिले प्रत्यक्ष रूपमा आफ्नो बोधिज्ञान देशना गर्नुभएको छ र उहाँको पहिलेको उपदेश केवल प्रारम्भिक भएको र उपेक्षा गर्नु पर्दछ भनेर घोषणा गर्नु भएको छ।

निचिरेन दाइशोनिन (१२२२-१२८२): मौलिक बुद्ध। बुद्धधर्मको सत्य कारकका संस्थापक जसले अप्रिल २८, १२५३ मा पहिलो चोटी नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को प्रार्थना गर्नुएको थियो।

सोका गाक्काईः शाब्दिक अर्थमा, “मूल्य सिर्जनाको निम्ति समाज हो।” निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मको संस्थाको नाम हो।

दश संसारः हरेक व्यक्तिमा निहित जीवनको दश सम्भाव्य अवस्थाहरू हुन् जसबाट क्षण क्षणमा उक्त व्यक्ति गुञ्जिरहन्छ। तिनीहरू, नर्क, भोक, रीस, पशुत्व, मानवता, स्वर्ग, शिक्षा, बोध, बोधिसत्त्व र बुद्धत्व हुन्।

गोहोन्जोनः निचिरेन बुद्धधर्ममा समर्पणको वस्तु। यसमा नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को नियम समाविष्ट हुन्छ जसले सम्पूर्ण जीवनमा व्याप्त गर्दछ र सबै मानिसहरूमा विद्यमान बुद्धत्वको जीवनावस्थालाई अभिव्यक्त गर्दछ। गोहोन्जोनलाई नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गर्नाले हामी भित्र विद्यमान बुद्धत्वलाई उजागर गर्न समर्थ हुन्छौं। “गो” भन्नाले “आदर्श” र “होन्जोन” भन्नाले “आदरको आधारभूत वस्तु” हो।

नाम् म्योहो रेङ्गे क्योः निचिरेन बुद्धधर्ममा प्रतिपादित ब्रम्हाण्डको आधारभूत नियम, जसले जीवनको सही पक्षलाई अभिव्यक्त गर्दछ। यसको प्रार्थना गर्नाले मानिसहरूमा विद्यमान बुद्ध प्रकृतिलाई उजागर गर्दछ र यो एस.जि.आई. का सदस्यहरूको प्रमुख साधना हो। यद्यपि, नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को गहिरो अर्थ यसको साधना गरेपछि मात्र प्रकट हुन्छ तर यसको शाब्दिक अर्थः नाम् (समर्पण), बुद्धधर्मको साधना गर्ने कार्य; म्योहो (अद्भूत धर्म), ब्रम्हाण्डको आवश्यक नियम र यसको प्रकट; रेङ्गे (सद्धर्म), कारण र असरको परस्परता; क्यो (बुद्धको उपदेश), सम्पूर्ण गतिविधि हुन्।

New Human Revolution Series

Vol 1- Vol 20 ₹ 275 EACH

Human Revolution Series

Vol 1-3	₹ 375
Vol 4-6	₹ 375
Vol 7-8	₹ 375
Vol 9-10	₹ 375
Vol 11-12	₹ 400

Eternal Ganges Press Pvt. Ltd.
E-15, 4th Floor, Hauz Khas Market, Hauz Khas, New Delhi - 110016
Phone: 011-46109201, 011-46109203-09
In case of any queries please write to:
sales@eternalganges.com

[All rates are in Indian Rupees]

प्रकाशन:
हिमालयन पिस सर्भिस